ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körut 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, szombat, augusztus 6-án. 216. szám.

Ex Maria-Radna lux.

(p—d) Szó sincs róla, nem kell kétségbeesnünk a haza állapotján. Nem vész el a haza, amig nagy fiai vannak. Pedig ugy látszik, eléggé termőképes még ez a magyar humus, produkál az nagy embereket bőven; csak meg kell őket látni. Lám, ma is felmerült egy nagy férfiu egyik jogi lapunkban, amint ez a törvénykezésről szóló rovatnak „Egy rossz szokás“ czimü hiréből olvasható. A nagy ember Mária-Radnán buzgólkodik az ott levő járásbiróságnak kétségkivül rozoga épületében. Nagy okunk van hinni, hogy a radnai járásbiró egyidőre nevezetes alakja lesz a mi igazságszolgáltatásunk történetének. Miért? Mi történt?

Az történt, hogy a radnai járásbiró megütközéssel tapasztalt. Még pedig Radnán való rövid tartózkodása alatt tapasztalt megütközéssel. Mit?

Azt, amit csodálatos módon többen tapasztaltak: itt és ott is, mindenfelé az országban. Sőt azt, amit mi is tapasztalunk, még pedig ugyancsak megütközéssel, noha ez életben soha nem voltunk Radnán, ellenben állandóan Budapesten tartózkodunk immár jóideje. A radnai járásbiró azt tapasztalta megütközéssel, hogy „a peresfelek a tárgyalások előtt a járásbirósági alkalmazottak lakására ajándékokat visznek.“ Ez a radnai birónak határozottan nem tetszik s az lesz a fő gondja, hogy ezt a rossz szokást teljesen megszüntesse.

Az elébb idézett szavak a járásbiró ur fogalmazványából szó szerint lévén átvéve, mindenekelőtt annak egy stiláris homályossága tünik fel előttünk. Kik azok a „járásbirósági alkalmazottak“? De rá se ér az ember megkeresni a feleletet, már is előtolakodik egy másik kérdés. Azt mondja ez a nevezetes irat, hogy ajándékokat „visznek.“ Tisztelettel kérdjük, mi van az elfogadással? Elfogadják-e az ajándékot, vagy visszaviszik?

Biztosra vesszük, hogy a radnai kiáltvány megjelenése óta két dolog közül az egyik történt. Vagy az, hogy a járásbiróság minden tagja fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, vagy az, hogy tengersok bünper indult meg vesztegetés kisérlete miatt. Mert a biró ur határozottan eltalálta, hogy a fönnebb körülirt cselekmény „magában véve büntetendő.“

Oh, mennyire megörültünk a radnai járásbiró irásának, annak első felét olvasván. Ex Maria-Radna lux! És épen Aradmegyéből érkezik a fényesség, pedig az utolsó időben nem egészen jó hire kerekedett ennek a vármegyének. Nagy volt a mi szivünk gyönyörüsége. Be fogják hát végre a száját annak a sok nagyszáju ügyvédnek, aki eddig azt sugdosta, hogy: Nem árt a telekkönyvvezetővel a barátság, sőt czéghivatalokban is lehet jószóért előbb kapni elintézést, nem is szólva egy-egy kiadóról, végrehajtóról, aki szereti a jó szivart. Amit az ügyvédek, sőt a járatosabb laikusok beszéltek, azt tapasztalják végre a hivatalbeliek is, sőt megütközéssel tapasztalják. Kissé későn ért meg a tapasztalásuk, de utóljára is megérett s ez a fő. Bizonyos, hogy most már tüzzel-vassal fogják kiirtani a „rossz szokást.“

De nagyon elmulott a mi örvendezésünk. A radnai járásbiró nem tüzzel-vassal kiván hatni, nem fegyelmi vizsgálattal, nem bünperrel, nem az elcsapatás rémeivel, hanem dobpergéssel. Mérnöknek kell megtenni a biró urat, mert ő kitalálta a vizáradás ellen való orvosságot; nem gátat kell épiteni, hanem dézsával, sajtárral, sőt ivópoharakkal kell nekimenni a haragos folyónak, ugy kell kimeregetni a veszedelmes áradatot.

Megkérte tehát a járásbiró ur a községi elöljáróságot, doboltassák ki, hogy a birósági uraknak semmiféle ajándékot nem szabad elfogadniok s aki ez ellen vét, azt esetleg becsukják. Magyarán szólva, ennyit jelent ez az irat: A radnai járásbiró ur nagyon szépen megkéri az ő publikumát, hogy türtöztesse magát egy kissé, legyen oly kegyes, ne vesztegessen.

Már alássan bocsánatot kérünk, ennyi eredményért kár volt megütközéssel tapasztalni. Ennél többet ért volna az is, ha a biró ur egyszerüen keblének legsötétebb zugába rejti az ő tapasztalatait, akkor legalább nem lenne hivatalosan konstatálva az a bizonyos tapasztalat, — ha komolyan segiteni ugy sem akarnak.

Nincs azonban azzal vége a dolognak. Nagy patália lesz ebből. A belügyminiszter megharagszik, hogy mer a já-

Medvevadászaton.

Irta: gróf Tolsztoj Leo.

Medvevadászaton voltunk és egyik társamnak sikerült is hamarosan egy hatalmas maczkót puskavégre kapni. A vadász azonban elhibázta a lövést és a vad csak kisebb sebet kapott, amelylyel meg is szökött. Mikor ezután az esemény után az erdőben találkoztunk, tanakodtunk, hogy mit tegyünk: üldözőbe vegyük-e mindjárt a medvét, vagy várjunk néhány napig, mig visszatér odujába, ahol minden veszedelem nélkül megkaparithatjuk. A hajtók különböző véleményen voltak; az egyik, egy tapasztalt öreg, azt vélte, hogy okosabb lesz ha békében hagyjuk néhány napig, mert akkor könnyüszerrel elfoghatjuk. Egy fiatalabb hajtó kétségbevonta ezt és kijelentette, hogy ez a maczkó igen lusta és tehetetlen állat, amely nem is megy messzire, hanem itt a közelben le fog feküdni valahol, továbbá hogy abban az esetben, ha mégis meg akarna szökni, ő, a fiatalabb hajtó tudniillik — hóczipőjével utána fut és visszahozza.

Társaim mind inkább várniszerettek volna, én azonban Demjan — a fiatalabb hajtó — pártjára állottam és elhatároztam, hogy rögtön utána megyünk a vadnak.

Jókor nappal volt még. A többiek szánokra ültek, hogy bemenjenek a faluba, én, meg Demjan azonban az erdőn maradtunk; elláttuk magunkat kenyérrel, még egyszer megvizsgáltuk fegyvereinket, bundánk csücskeit beszoritottuk az öv alá és utnak indultunk a medve nyomában.

Pompás időnk volt. Világos, téli hidegség feküdt az erdőre. Az ut azonban nehezen volt, járható s én lépten-nyomon belesüppedtem a frissen hullott hóba.

A medve nyomai világosan láthatók voltak. Nehezére eshetett a mély hóban előbbrejütni, s mi mindig megláttuk, hogy hol állapodott meg pihenőt tartani.

Egyideig benn az erdőben jártunk, mig a nyomok be nem kanyarodtak a cserjésbe.

— Le kell térnünk az erdei utról és körül kell járnunk, mondta Demjan, mikor megálltunk és gondolkodva széttekintettünk. Nyilván eltévedt és itt benn akarja magát kipihenni. Csak halkan, egészen halkan, ne kőhögjön, ne kiáltson, különben megijeszti.

Balfelé fordulva iparkodtunk előre; azonban alig haladtunk ötszáz lépésnyit, már ujból megláttuk a medve nyomát. Követtük a nyomokat és egy erdei utra jutottunk, mely bevezet a faluba. Itt-ott parasztcsizma lenyomatát is láttunk a medve lábnyomai közt. A fenevad nyilván megkergetett egy parasztot, aki a falu felé futott. Egy versztnyire attól a helytől, ahol rátértünk az erdei utra, a medve nyomai megint lefordultak az utról és sajátságos: nem az erdőbe vezettek, hanem ki az erdőből, az ut felé.

— Ez már egy másik medve, mondtam Demjannak.

A legény elgondolkozva vizsgálgatta a különös nyomokat, aztán igy szólott:

— Nem, uram, ez ugyanaz, csak megakar bennünket csalni. Letért az utról és hátrafordulva ment, hogy félrevezessen minket.

Elhatároztuk, hogy mindenáron elejtjük, az alacsony, sürü bokrokon azonban csak nehezen tudtunk áttörni. Azonfölül én nem voltam hozzászokva a hóczipőkhöz és minduntalan megbotlottam a hó alatt fekvő tuskókban és göröngyökben. Csak nagy megerőltetéssel tudtam előrehatolni a törpefenyők és bozott között; annyira izzadtam, hogy bundámat le kellett vetnem és átadtam Demjannak, hogy hozza ő. Demjan birta. Ő olyan egyenesen és simán ment, akár a padlón.

Három verszt volt már a hátunk mögött s nekem igen nagy kedvem kerekedett tervünk kivitelét másnapra halasztani. Demjan azonban egyszerre megállott és oda intett magához.

— Itt a sürüben kell ülnie, suttogta. Nézze csak azt a szarkát, amelyik ott a fatetőn cserog: az már megérezte a szagát.

Tovább futottunk s egy versztnyire ráakadtunk az eredeti nyomokra, amelyekből megtudtuk, hogy körben haladtunk és bekeritettük a medvét.

— Most már a kezeink közt van, szólt Demjan, nyugodtan kipihenhetjük magunkat.

Demjan rákvörös volt az izzadtságtól és ugyancsak törölgette homlokáról a verejtéket

rásbiró komolyan kérni valamit a községi bírótól? Mi köze annak a doboláshoz? Hiszen az igazságszolgáltatás el van választva a közigazgatástól és a dob tisztára belügyi intézmény. Az igazságügyminiszter belátja, hogy Perczel Dezsőnek igaza van s közös erővel rontanak a szegény radnai járásbiróra? Aki mit csináljon? Okult a kárán és most már fölöttes hatósága utján és közvetitésével, a belügyminiszteren és alispánon keresztül arra kéri majd a községi birákat, hogy tekintsék tárgytalannak az ö elöbbi komoly kérését, ne vegyék semmibe, ne doboltassák ki, hogy nem szabad ajándékot vinni a törvény embereinek.

A radnai járás polgárai borzasztó zavarban lesznek, nem tudják majd: szabad-e, nem-e?

Másfelé pedig szerte az országban vigan folynak majd tovább azok a cselekmények, melyeket a radnai biró megütközéssel tapasztalt.

Talán nem ártana, ha az igazságügyminiszter venné a kezébe, amit Mária-Radnán kezdettek sok jóakarattal, ha nem is sok dicsőséggel?

POLITIKAI HIREK.

A helyzet. Az ischli közös minisztertanács köti le most az általános figyelmet. De vagy oda, vagy ide, de ott kell eldölnie, hogy milyen csapáson induljanak meg ősszel a fontos kiegyezési tárgyalások s épen azért magát ezt a közös minisztertanácsot is elő kell készíteni. Ez az oka, hogy a monarchia két államának kormányai még Ischl előtt is összejönnek és tisztázni próbálják kölcsönösen az álláspontokat. Kállay Béni közös pénzügyminiszternek budapesti és ischli utja is ezt a czélt szolgálta már. Azonkivül Kaizl osztrák pénzügyminiszter is kihallgatáson volt a királynál. Ma délután öt órakor pedig báró Bánffy Dezső magyar miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter utaztak fel Bécsbe, hogy holnap a kiegyezésről tárgyaljanak az osztrák kormánnyal. Akkorra már Bécsben lesz az osztrák pénzügyminiszter is, aki szintén ma utazott el Ischlből. Erre a bécsi tanácskozásra való tekintettel a sajtó egyelőre abbanhagyta a kombinálgatást s a Reichswehr is csak enyvit mond gunyolódva: „A helyzet még mindig homályos, kombinácziók denevérekként röpködnek, baglyok huhognak és sürü csillaghullás van. Gróf Thun ebben a kisérteties milieuben ül és — vár. Báró Bánffy pedig Lukács pénzügyminiszterrel Bécsbe jön. Hír szerint az öszi munkaprogrammot akarják megbeszélni, de nem lehetetlen, hogy amiben megállapodnak, az a kölcsönös — várakozás lesz."

Lembergből jelentik: A „Slovo Polskie"-nek a politikai helyzetről a következőket távratozzák Bécsből: A válság mindinkább közeledik. A döntés valószinüleg augusztus 15—20-a közt lesz. A helyzet kulcsa a magyarok kezében van, akik egyelőre visszautasitják a kiegyezést a 14. szakasz alapján. Ha Thun grófnak nem sikerülne a Reichsrathot munkaképessé tenni, akkor vagy kabinetválság, vagy a választási törvény megváltoztatása fog bekövetkezni. Tévesek azonban azok a hirek, amelyek szerint a tartománygyülések fogják az uj Reichsrathba küldeni a képviselőket. Arra az esetre, ha kormányválság következnék be, esetleg Schönborn vagy Lobkowitz alakitana kabinetet, de azért ezeknek is ujra kellene kezdeni a tárgyalásokat a németekkel és a csehekkel.

Egy érdekes beszámoló. Vörös László, a kereskedelmi miniszterium volt államtitkára, mint értesülünk, a napokban lerándul Kaposvárra, hogy választóinak beszámoljon. Ezt a szándékát a kaposvári szabadelvü pártnak már be is jelentette. Ha elgondoljuk, hogy a kereskedelmi politikának ez az oszlopa milyen körülmények közt vált meg huszonhétéves szolgálat után az állásától, nem kell hozzá valami nagy jóstehetség, hogy előre is elárulhassuk, micsoda érdekes beszámoló lesz ez, közvetlenül az államtitkári állásról való lemondás után. Vörös László beszámolója mindenkor figyelmet követelt volna, ezuttal azonban igazán a legnagyobb kiváncsisággal szabad eléje nézni.

A turóczi akna.

A magyar sajtót a puszta ösztöne is rávitte, hogy amikor Turócz-Szent-Mártonban férfiak és asszonyok idegen vendégeket hivnak a tanácskozásaikhoz, az nem lehet nagyon ártatlan dolog. És a sajtóhoz méltó nemzeti féltékenységgel figyelte, hogy hol pattan ki a turócz-szent-mártoni tudósitásokból az, ami a magyar nemzet ellen irányul és a sohasem alvó pánszláv álmokat akarja szolgálni. De ravaszsággal dolgoznak Turócz-Szent-Mártonban a férfiak is, az asszonyok is, tudósitásokat pedig csak olyanokat küldözgettek szét, amelyek még a legféltékenyebb magyarságban se ébreszszék fel a gyanut. Igy aztán a magyar sajtó inkább csak a levegőben vagdalkozott, mert a turócz-szent-mártani ártatlan tudósitások nem igen látszottak igazolni a nagy haragot. Hiszen csak egyszerü kulturális problemákról folyt a szó és egy csomó tót kisasszony meg asszonyság tanácskozott nőegyleti dolgokról.

Valami kis tápot mégis adott a lappangó gyanunak az egyik tót kisasszony őszinte vallomása. Ez a kisasszony ugyanis, mikor azt mondotta neki valaki, hogy a Zsivénának kissé kevés tagja van, megfeledkezésében büszkén vágta ki:

— A Zsivénának minden tót nő tagja, már születésétől kezdve.

Ez az önkéntelen felkiáltás sokat elárult. De nem mindent. A gyanutlanabb elemek még mindig abban a boldog hitben ringathatták magukat, hogy ez az egész tanácskozás csak egy naiv nyári szórakozás, amelylyel a turócz-szent-mártoniak magukat mulattatják. Hiszen még a magyar parlament is meglehetős optimizmussal szokta a tótok efajta szórakozását fogadni s akárhányszor megtörtént, hogy a veszedelmes nemzetiségek sorából szeretettel vették ki a tótokat, mint akik állitólag egé-

---

kabátja ujjával. Én magam csuronviz voltam, mintha akkor léptem volna ki a fürdőből.

A fák között már jelentkezett az alkonyi szürkület. Levetettük hóczipőinket, rájuk ültünk és kenyeret meg sót vettünk ki a tarisznyánkból. Lenyeltem egy marék havat, aztán kenyeret ettem, ami nagyon jól izlett. Sötétedni is kezdett már s mi még mindig ott ültünk. Kérdeztem Demjant:

— Mennyi utunk van a falnig?

— Tizenkét verszt, hangzott a felelet. Éjszaka lesz, mire beérünk. Most pihenjünk még egy kicsit, de vegye föl a bundáját, különben meghül.

Demjan aztán fenyőgalyakat hozott és fekvőhelyet csinált. Lefeküdtünk s én nyomban el is aludtam.

Csak két óra mulva ébredtem föl. Káprázatos fehérség terült el körülöttem és nem tudtam, hogy hol vagyok. Csak lassankint tudtam a fákat, cserjéket és a felhőfoszlányok mögül kikandikáló csillagokat megkülönböztetni. Erősen hullott a dér, amig aludtunk. Bundámra, Demjan hátára, a fák ágaira, mindenhova hullott a dér; fölkeltettem Demjant, fölhuztuk hóczipőinket és utra keltünk.

Az erdőben körőskörül mélységes csönd volt, csak néha-néha zörrent egyet egy megfagyott fa-ág, vagy egy felszökő vad lába nyomán egy cserje.

Letértünk az országutra, levetettük hóczipőinket s csak amugy kényelmesen tartottunk a falu felé. Pompás volt az a gyalogséta a bájos téli éjszakában és alig kezdtem élvezni, már is czélunknál voltunk. Vadásztársamnak, aki már aludt, elmondtam, hogy megtaláltunk a medvéjét, aztán megrendeltem másnapra a hajtókat és némi vacsora után lefeküdtem.

Olyan fáradt voltam, hogy délig is elaludtam volna, ha társam reggel fel nem költ. Mire talpra álltam, ő már fel volt öltözködve és a puskájával bajlódott.

— Hol van Demjan? Ez volt az első kérdésem.

Demjan akkor már régen talpon volt és kivezette a hajtókat az erdőre. Felöltöztem, rendbehoztam fegyvereimet és szánunkra ülve, elindultunk az erdő felé.

A levegő még mindig hideg volt. Nem fujt a szél és a nap állandóan a felhők mögött bujkált. A levegő ködös volt s a dér még egyre hullott.

Három versztnyire a falutól akadtunk rá vadásztársainkra, akik hatalmas korbácscsal a kezükben, hajtóik társaságában melegedtek a gödörben rakott tüznél. Igen vidám hangulatban voltak és sült burgonyával tartották jól magukat. Demjan is köztük volt. Ahogy meglátott bennünket, nyomban rendezte a hajtókat, mintegy harmincz férfit és asszonyt, és odavezette őket, ahol az éjszaka fölfedeztük a medvét.

Az uttörők derékig gázoltak a hóban. Mi ketten leszálltunk szánunkról és gyalog követtük őket a már letaposott uton.

Vagy félversztnyit mehettünk igy a magas hófalak közt, mikor Demjan elkezdett ide-oda ugrálni és intett nekünk, hogy menjünk hozzá. Mindenikünknek kijelölte a leshelyét és elhelyezett bennünket a kijelölt ponton. Mikor elfoglaltam a helyemet, igyekeztem némi tájékozást szerezni a helyzet felől. Balfelől az erdő volt, amelyben bizonyos távolságban egy hajtó állott, háttal fordulva felénk. Előttem a sürü, embermagasságu fenyves, melynek ágai meggörnyedtek a rárakodott hó sulyától. Egy keskeny ut, mely az erdőből futott ki és egészen el volt boritva hóval, épen előttem vonult el. Jobbra tőlem egy másik, hasonlóképen sürü fenyves sötétlett, a végén pedig nagy tisztás terült el. Megvizsgáltam puskáimat, fölhuztam a ravaszt és azon gondolkodtam, hogy hogyan állhatnék fel legjobban. Hátam mögött néhány lépesnyire egy bokor állott. Oda mentem, eltakaritottam előle a havat és hozzátámasztottam egyik puskámat. Minden eshetőségre elkészülve, azt is megnéztem, hogy a vadászkésem rendben van-e?

Alig fejeztem be az előkészületeket, már hallatszott a Demjan hangja az erdőből:

— Fönn van! Fönn van!

És mindjárt utána a hajtók kiáltása:

— Hu! Hu! Hu!

Meg az asszonyoké:

— Aj! Aj! Aj!

A vad csakugyan fönn volt, Demjan fölverte. A hajtók ide-oda futkostak nagy kiabálással, csak én és kisérőm vártuk nyugodtan a bekövetkezendő eseményeket. Szivem hevesen dobogott és görcsösen szoritottam meg a puskát. Maczkó mester minden pillanatban kitörhetett az erdőből. Lelki szemeimmel láttam már, hogyan lövöm le a hatalmas vadat, hogyan terül el előttem a földön — egyszerre azonban rettentő szuszogást és lábdobogásokat hallok balfelől és az erdőben, vagy ötven lépésnyire tőlem, rengeteg fekete alak bukka-

azen jó fiai ennek a hazának s legfölebb, ha a néppárti izgatás tudja őket néha vallási kérdések körül felházitani.

Most pedig egyszerre kisül, hogy ez az optimizmus egyszerüen vétkes dolog.

Épen a leginkább érdekelt turóczi magyarság köréből kapjuk az emlékezetes mementót. Onnan figyelmeztetnek minket, hogy ami Turócz-Szentmártonban készült, az csöppet sem naiv és távolról sem ártatlan játék. Nagy szervezett pánszláv tüntetés volt ez, csakhogy az öszintéseg bátorsága hiányzott belőle. Álarczosan gyülekeztek, de kivétel nélkül a magyar állam ellen sorakoztak, akik ezt a tüntető gyülést összehivták és rendezték.

Csak a faktumokat kell sorra venni.

Először is megtudjuk akkor, hogy a turócz-szentmártoni ünnepségre igen sok gyanus külföldi vendég érkezett. Igy: Dyla Manó ügyvéd Pilsenből, dr. Baudouin de Courtenay filologia-tanár Krakóból, Stur Antal lelkész Vadilavierből s azonkivül egész sor pap, szerkesztő, ügyvéd, tanitó és joghallgató Csaszlauból, Zakopanieből, Olmützből, Nagy-Parnitzból, Ostrauból, Prágából, Magyar-Brodból és máshonnan. Összesen huszonnégy külföldi vendég.

Ezeket a vendégeket Hurban, Halapa, Paulinyi Tóth Zsigmond és Melicsko János evangélikus tanitó fogadták, akiknek a fogadtatás ünnepiessé tételében segédkeztek: Krisko Pál, Körmöcz város levéltárnoka, Hodzsa zólyom-radványi evangélikus pap és Kovaleszky Imre rózsahegyi evangélikus lelkész. Azonkivül egy csomó magyar honpolgár, akik megbeszélés szerint valamennyien orosz szabásu inget viseltek a fogadtatásnál.

A gyanus vendégjárásról és a fogadtatás különös módjáról kétségtelenül értesitették a belügyminisztert is, de még sem intézkedett, hogy a meginduló tanácskozások magyar nemzeti érdekből kellő ellenőrzés nélkül ne maradjanak. A kormánynak a szemöldöke sem rándult meg és a Turócz-Szent-Mártonba érkezett külföldi vendégek abban a pillanatban, amikor a magyar türelemnek épen legbünösebb példáját tapasztalhatták, hozzáfogtak a magyar türelmetlenség leszólásához. Mert ez volt az igazi thémájuk. Hivatalosan egyébről is beszéltek, de suba alatt csak a magyar nemzetet szapulták. És akadt köztük olyan is, aki nemcsak a suba alatt gyürte össze az öklét Magyarország ellen, hanem teljes nyiltsággal is szórta a szitkokat. Ez a derék férfiu dr. Baudouin de Courtenay, a krakói tanár ur volt, aki olyan hangon mert a magyar nemzetről beszélni, hogy más országban föltétlenül eltolonczolják, ha igy mer az uralkodó faj ellen kikelni. Ő azonban bátorságban érezte magát és az eltolonczoltatástól csöppet sem félt. Sőt inkább kijelentette, hogy filologiai tanulmányok ürügye alatt meg is akar telepedni Turócz-Szent-Mártonban. Olyan kitünő helynek ismerte meg ezt a dicső országot, ahol kormány és hatóság a legnagyobb türelemmel nézi, mint akarják jövevény izgatók a nemzet alatt feldulni a talajt.

Ugy tudjuk, hogy a turócz-szent-mártoni magyarság köréből dr. Baudouin de Courtenay ur ellen mégis tettek már följelentést izgatás miatt. Eddig azonban még nem mutatkozik a megtorlás. A kormány, mely elmulasztotta az előzetes óvó intézkedéseket, még post festa sem tartja sietősnek a dolgot s talán nem is fog addig erélyesebb rendszabályokhoz nyulni, mig a krakói tanár ur alaposan meg nem dolgozta a felvidéki tótságot — filologiai tanulmányok ürügye alatt. Akkor talán mégis talál egy erélyes szót, amitől ez az ur ijedten ugrik majd át a határon és meg sem áll az árván hagyott krakói kathedráig. Csakhogy az már késő volna. Az a kormány, amelynek feje a törvényhozás termében merte kimondani, hogy soviniszta és a nemzetiségi dolgokban nem ismer megalkuvást — a konkrét bizonyitékokkal szemben nem maradhat tétlen. Ha a belügyminiszter nem mozdul, cselekedjék helyette báró Bánffy Dezső.

Neki némi praxisa is van az efajta nemzetiségi garázdálkodások megtorlásában.

A katholikus kongrua.

A katholikus kongrua-bizottság kiegészitése alkalmából egyik munkatársunk fölkereste a bizottságnak azt a tagját, aki a kongrua-ügy jelenlegi állásáról legilletékesebb felvilágositásokkal szolgálhat. Kiküldött tudósitónk kérdéseit és a kongrua-bizottság tagjának válaszait a következőkben adjuk:

— Mi az oka — kérdezte tudósitónk — hogy a két évvel ezelőtt kibocsátott jövedelem-bevallási ivek még mindez ideig nem érkeztek be? Nem mulik-e a dolog az alsóbb papság huzódozásán?

— A kérdéses ivek beérkezését nem a papság huzódozása s nem a jövedelmek bevallásától való vonakodás késlelteti. Az ok itt is a bürokratikus, ezopfos eljárás, mely a kibocsátott ivek visszaküldésénél mutatkozik. A plébánosoktól kitöltött ivek ugyanis első sorban a püspöki irodák reviziója alá kerülnek. Az itt felülvizsgált iveket a vármegyéhez teszik át, az pedig köztudomásu, hogy a közigazgatási hivatalok semmivel sem járnak gyorsabban a csigánál. A kibocsátott 5260 ivből csak 800 nem érkezett még vissza, de ennek sem a papság az oka, bár el kell ismerni, hogy vannak egyesek, akik csak azért nem töltötték ki az iveket, mert a kongrua rendezése által kisebb jövedelmük volna, mint amennyi most van. Bátran mondhatom, hogy ugy a nagyobb, mint a kisebb egyházi birtokok jövedelmének összeirása csaknem teljesen be van fejezve és az a kevés összeirás, mely eddig még nem érkezett be a központi bizottsághoz, az őszig elöreláthatólag be fog érkezni.

— A késedelmezésből nem lesz-e baj?

— Egy-két egyházi hatóság késedelmezése annálkevésbbé szolgálhat akadályul a bizottság müködésében, miután az eddig beérkezett összeirások felülvizsgálása ugyis több hónapig fog eltartani.

— Mint vélekedik méltóságod a kongrua-bizottságnak a napokban történt kiegészitéséről?

— A sikeres müködés érdekében szükségessé vált, hogy ő felsége, mint főkegyur jóváhagyása mellett, a bizottság kiegészittessék. Ez a kiegészités a lehető körültekintéssel történt a katholikus ügyek iránt érdeklődő, a közügyek terén sulylyal biró munkaképes egyházi és világi férfiak sorából. A bizottságnak ez a nagymérvü kiegészitése arról tanuskodik, hogy a kormány el van határozva, hogy a katholikus papságot annyira érdeklő kérdést — a lehetőség határai között — mielőbb megoldja.

---

nik föl és egyenesen felém tart. Czélozok és várok: hátha közelebb jön, gondolom. Egyszer azonban egy pillanatig fülel, aztán megrázza magát és — hátat fordit. Mikor hátával fordult felém, akkor láttam csak, hogy milyen pompás állat. Most már nem gondolkodtam tovább. Ujból czéloztam és lőttem . . .

Nagyot durrant a puska, a golyó azonban csak egy fába furódott. A lőporfüstön át láttam, hogy a maczkó eszeveszetten rohant a bozót felé.

— Rámnézve vége a vadászatnak, gondoltam. Nem hiszem, hogy a medve még egyszer felém jönne. Vagy áttöri a hajtók láncát és megszökik, vagy pedig egyik vadásztársam lövi le. Megtöltöttem a puskámat és hallgatóztam. A hajtók még mindig kiabáltak:

— Hu! Hu! Hu!

Egyszer csak elkezd egy asszony balra tőlem, torkaszakadtából kiáltozni:

— Itt van! Itt van! Itt! Itt! Itt! Aj—aj—aj! Oj—oj! Odatekintek: valóban, a medve ott volt. Hozzám nem volt olyan közel, hogy rálőhettem volna, de ha akartam volna is, akkor sem lőhetek rá, mert Demjan egy pillanat alatt átlátta a helyzetet és figyelmeztette vadásztársamat, aki abban a perczben fölemelte fegyverét és lőtt . . .

Azt hittem, most mindennek vége. Társam azonban a helyén maradt. Elhibázta a lövést, ép ugy, mint én.

— Többé vissza nem jön, az bizonyos, gondoltam. De hallga csak! . . . Mi az? . . . Mint a szélvihar, olyan sebesen vágtat felém a maczkó, vastag hóköpönyegbe burkolózva. A hatalmas állat sem lát, sem hall, csak rohan árkon-bokron át és nagy aggodalmában azt sem látta, hogy hova és engem észre sem vett. Mikor megpillantottam, már csak öt lépésnyiről feketedett felém szőrös melle és meredtek rám vörös szemei. Puskát ragadok, lövök — puff! Már csak egy lépésnyire van tőlem, a fegyver csövét csaknem a fejéhez nyomom és lövök — hiába! A golyó talált, de nem ölte meg. Meg akarom fogni a másik puskát, a megdühödött vad azonban rámvetette magát, eltaszitott és keresztben állt meg fölöttem. Föl akarok emelkedni a rámnehezedő test sulyától nem tudok. Egy pillanat alatt fölismerte a helyzetet és átlátta, hogy ellensége vagyok. Mikor fejjel felém fordult, éreztem a frissen kiömlött vér szagát s már mintha a torkában lett volna a fejem. Mancsai vállaimra nehezedtek, se jobbra se balra nem tudtam mozdulni és hiába igyekeztem rettenetes helyzetemből kiszabadulni. Már éreztem, hogy fogait egyre mélyebben vájja homlokomba és arczomba és veszett dühvel marczangolja szét testemet. Minden rángatózás, fészkelődés hiábavaló. Ugy látszik, itt az utolsó órám . . . Egyszerre aztán megkönnyebbülést érzek s ahogy fölnézek, a maczkó már akkor messze futott tőlem.

Meg voltam mentve, ha mindjárt csunya módon megtépett is ellenségem. Mikor vadásztársam és Demjan észrevették válságos helyzetemet, rögtön felém futottak, az előbbi azonban sokat csetlett-botlott, mert a rendes ut helyett a hepe-hupás tarlóra tért le. Demjannak nem volt puskája, csak egy hatalmas ostor volt nála, amelylyel felénk futott egyre kiabálva:

— Bocsásd el azt az urat! Bocsásd el azt az urat! Hej, testvér, bocsásd el!

És a medve elbocsátott, söt még el is szaladt.

Homlokomról czafatokban csüngött le a hus, a nagy izgalomtól azonban semmi fájdalmat sem éreztem. A vadászok mind összefutottak, nézegették sebeimet, aztán hóval hüsitették a sebeket. Én pedig csak a medvére gondoltam. Legjobb szerettem volna utána futni, hogy megöljem, de nem bocsátották el. Épen mikor a fejemet egy kendővel bekötötték, kiáltotta valaki:

— Itt van! Itt van!

Valóban, a hatalmas állat még egyszer visszatért, nyilván azért, hogy végezzen velem, a nagy embertömeg láttára azonban megrémült és beiramodott a cserjésbe, még mielőtt rálőhettek volna.

Mivel fájdalmaim ezalatt nagyon megnövekedtek, lemondtunk a medve további üldözéséről és bementünk a faluba, ahol az orvos bekötötte sebeimet.

Egy hónappal később, mikor meggyógyultam, ujból elindultunk, hogy fölverjük a fenevadat. Ekkor azonban nem mert kitörni a hajtók köréből, hanem zavarodottan futott ide-oda. Végre aztán Demjan megadta neki a kegyelemdöfést. Megvizsgáltam a koponyáját és megláttam lövéseim nyomát a szétzuzott állkapczákon. Rendkivül szép állat volt, pompás fekete bőrrel. Kitömettem és a szobámban helyeztem el. Azoknak a sebeknek, amelyeket homlokomon tépett, még most is meglátszanak a nyomai . . .

Annyit már is mondhatok, hogy a bizottság szeptember elején megkezdi működését. Az illetékes körök akaratától függ aztán, hogy a bizottság működése minél előbb sikerre vezessen.

— Méltóságod az illetékes körök akaratára hivatkozik. Tehát a kormány esetleg el akarná halasztani a kongrua rendezését?

— Erre nézve nem szabad nyilatkoznom.

— Mennyire haladt előre a bizottság működése?

— A beérkezett összeirások a dr. Timon Ákos miniszteri tanácsos vezetése alatt álló irodában törzskönyvezve vannak. A szükséges jegyzetek is be vannak vezetve. Minden előmunkálat megtörtént tehát, hogy a kiegészitett bizottság az őszszel akadálytalanul megkezdhesse működését.

— És miben fog állani a bizottság működése?

A működés első sorban a kisebb egyházi javadalmak (plébániák) jövedelmi összeirásának másodfoku fölülbirálásából, másodsorban a nagyobb egyházi javadalmak (érsekségek, püspökségek, javadalmas apátságok, prépostságok, székes- és társas-káptalanok) jövedelmi összeirásának elsőfoku megállapitásából nyeri anyagát. E munkálat befejezése fogja föltüntetni egyfelől azt, hogy a kisebb egyházi javadalmak kongruájának kiegészitése milyen összeget igényel, másfelől, hogy e szükséglet fedezésére a nagyobb egyházi javadalmak jövedelméből milyen összeg áll rendelkezésre. Azután fog sorra kerülni a nagyobb egyházi javadalmak jövedelmének megadóztatási kérdése a kongrua-alap javára, ami egyik sarkpontja a kongrua rendezésének. Annál is inkább fontos ez, mert a királyi rezolucióknak álláspontja az, hogy a kisebb egyházi javadalmak jövedelmi kiegészitésére a nagyobbak fölöslege kell, hogy szolgáljon.

— És a szerzetek birtokaival mi történik?

— A szerzetek föl vannak mentve, illetve a szerzetekre az összeirás nem lett kiterjesztve.

— És mivel fog foglalkozni a bizottság ezek után?

— Azután következnék a kegyuraság, a párbér, a stóla és a görög-katholikus lelkészségek jövedelmének szabályozása. E kérdések megoldására nézve is folynak már a munkálatok, sőt a szükséges előmunkálatok nagyrészben meg is történtek.

Tudósitónk a kapott felvilágositások után még csak azt kérdezte, hogy vajjon a néppárti támadások, amelyek a bizottság kiegészitése ellen felhangzottak, nem fogják-e a bizottság tárgyalásait izgatottakká tenni. De erre a válasz nagyon rövid volt:

— Magyarországon nem lehetne egy bizottságot ugy összeállitani, hogy valamelyik párt meg ne támadná miatta.

És ez igaz is.

KÜLFÖLD.

A román király utja. Kievi telegrammok szerint Károly király és Ferdinand trónörökös a fényes pétervári és moszkvai napok után már hazatérőben vannak. Tegnap este érkeztek Kievbe, ahol a kormányzó, a tábornoki kar, a katonai és polgári hatóságok a legnagyobb ünnepségekkel fogadták és a várost is kivilágitották. Bukarestben nagy is az öröm a fogadtatások fényének hire fölött s mint nekünk jelentik, Bukarest város tanácsa a mai napon a következő, azonos szövegű telegrammot küldte a pétervári és a moszkvai városi tanácshoz:

A királyi főváros tanácsa a polgárság nevében tolmácsolja Önöknek benső háláját ama meleg és fényes fogadtatásért, melyben ő felségét, Károly királyt és ő fenségét, Ferdinand trónörököst részesitettek. Egyuttal kifejezést ad legőszintébb óhajtásainak városuk boldogsága és felvirágzása iránt.

Éljen ő felsége a czár!
Éljen ő felsége a czárné!
Éljen a császári család!
Éljen Pétervár (Moszkva) városa!

Agitáczió György herczeg ellen. Athenből jelenti egy mai táviratunk: Hire jár, hogy Kréta szigetén egy idő óta bizonyos agitációk folynak György herczegnek a sziget főkormányzójává történendő kineveztetése ellen. Ez a hir Athenben kellemetlen meglepetést okozott, mert teljesen kizártnak tartották, hogy a krétaiaknak csak a legkisebb kifogásuk is lehetne a kinevezés ellen. Az agitáczió kezdeményezői nyilván volt krétai felkelők, akik jobb szeretnék ha bennszülött ember kerülne a sziget élére, mert akkor inkább reménlhetnék önző vágyaik teljesülését, mint György herczeg regimeje alatt, aki bizonyára idegen elemeket is bele fog vonni a sziget közigazgatásába. Bizonyos oldalról azt hiresztelik, hogy az agitáczió részben angol befolyás volna, ezt azonban Athenben nem hiszik. Semmi jel sem mutatja, hogy Anglia, mely mindjárt kezdettől fogva helyeselte a herczeg jelölését, időközben véleményt változtatott volna. Irányadó körökben egyáltalán nem tulajdonitanak nagy fontosságot az egész agitációnak, mivel a krétaiak nagy része is elitéli az ismeretlen izgatókat.

TÁVIRATOK.

A külügyminiszter otthon.

Bécs, augusztus 5. Gróf Goluchowski külügyminiszter ma este Párisból ideérkezett.

Békekötés előtt.

London, augusztus 5. A Reuter-ügynökség Washingtonból jelenti, hogy a Spanyolországtól követelt kijelentéseket teljesen jogosaknak tartják. Eddig semmi sem ad okot arra, hogy Spanyolország jóhiszeműségét kétségbe vonják. Mac Kinley elnök Cambon franczia nagykövetnek a békefeltételek megváltoztatására tett inditványait, a részletekre vonatkozó néhány pontot kivéve, elutasitotta. A tárgyalás kétségkivül jól halad. Elhatározták, hogy a békebizottság Párisban fog összeülni.

New-York, augusztus 5. A „New-York Herald"-nak jelentik Washingtonból:

Mac Kinley elnök elhatározta, hogy Szamoán a pago-pagoi kikötőben, melyet 1878-ban az amerikai Egyesült-Államoknak engedtek át, tengerészeti szénállomást fog berendeztetni. Ez a határozat megdönti Cleveland politikáját és Németországnak tudtára adja Amerika ama szándékát, hogy egy jogát sem adja fel a déli tengeren. A kormány befejezte előkészületeit, hogy a nevezett kikötőbe szénkészletet küldjön. Illetékes helyről kijelentik, hogy a kormány a bonyodalmak lehetőségére való tekintetből czélszerűnek tartja, hogy minden eshetőségre készen legyen.

Páris, augusztus 5. Amint a „Temps"-nak Madridból jelentik, ott meg vannak győződve, hogy zavargásoktól nem kell tartani, mert a lakosság mindenütt a béke mellett van.

Madrid, augusztus 5, Castelar, aki beteg, tudatta Sagasta miniszterelnökkel, hogy ő a béke barátja, de Spanyolországnak erélyesnek kell lennie az Egyesült-Államokkal szemben és meg kell mentenie szuverénitását Puerto-Rico szigetén. A karlisták nem hiszik, hogy Barrio, a képviselőházi karlista-párt feje, részt vegyen a Sagasta miniszterelnökkel való tanácskozásban. A „Liberal" Campos tábornagygyal folytatott beszélgetést közöl, amelynek folyamán a tábornagy határozottan a békekötés mellett nyilatkozott és kijelentette, hogy botorság volna a békefeltételek visszautasitására gondolni.

Madrid, augusztus 5. Sagasta miniszterelnöknek Silvelával folytatott tanácskozása alkalmával mindketten hangsulyozták annak a sürgős szükségét, hogy a kámarákat a békeszerződés tárgyalása czéljából összehivják. A miniszterelnök Polavieja, Chinchilla és Azcarraga tábornokokkal is értekezett. Azcarraga azt mondta, hogy ha Spanyolország elegendő haderő fölött rendelkezik, a háborut folytatni kell, hogy előnyös békét köthessenek, mig ha nem, ugy most kell a békét létrehozni. Sagasta miniszterelnök este még Primo de Rivera tábornagygyal, Weyler tábornokkal és Salmeronnal, a republikánusok vezérével fog értekezni. A külügyminiszter Leon Castillótól táviratot kapott, melyeknek tartalmát nem ismerik.

Az angol parlament.

London, augusztus 5. Az alsóház mai ülésén Draiga kérdést intézett az iránt, hogy kapott-e a külügyminiszterium hivatalos értesitést arról, hogy egy nagyhatalom bérbevétel utján vagy pedig más módon egy kikötőt szándékozik szerezni a perzsa öbölben.

Curzon államtitkár azt válaszolta, hogy a kormány kapott ugyan időről-időre hirt efféle óhajtásról, de a felől, hogy mennyiben tulajdonitandó jelentőség e hiresztelésnek, nem nyilatkozhatik. Az ottani kereskedelemnek körülbelül két harmada az egyesült királyság és a brit birtokok kezében van. Nagy-Britannia politikai és kereskedelmi kötelezettségei a perzsaöbölben kétségkivül oly nagy jelentőségűek, hogy a kormányra nézve külön érdekeket is vonnak maguk után azokon a vizeken. A főoka annak, hogy a kölcsön iránt folyt tárgyalások Perzsia és a perzsa birodalmi bank közt meghiusultak, az volt, hogy nagyobb összeget követeltek, mint aminőt a bank hajlandó volt adni. Másik ok volt a perzsa kormányban beállott változás és az ezzel kapcsolatban érvényesült erős oppoziczió a vámbevételek mindennemű ellenőrzése ellen, amely bevételek szolgáltak volna a kölcsön garanczijául. A birodalmi bank az egyetlen ilynemű intézet Perzsiában és a brit kormány a lehető legmesszebb menő támogatásban részesiti a bankot. De a bankkal folyt tárgyalásoknál a kormány nem kapott értesitést arról, hogy a perzsa kormány oly támogatás biztositását óhajtaná, aminőt az inditványozó hozott szóba. Draige ugyanis azt kérdezte, hajlandó-e a kormány a perzsa kormánynak ugyanoly támogatást biztositani, aminőt a kinai kormánynak biztositott.

Megszüntetett ostromállapot.

Róma, augusztus 5. A hivatalos lap rendeletet közöl, amely az ostromállapotot Livorno tartományban megszünteti.

Király és kormány.

Brüssel, augusztus 5. Csak utólag tudódik ki, hogy a legutóbbi minisztertanács mily viharos lefolyásu volt. A király azzal fenyegette a kormányt, hogy azonnal elbocsátja, ha az őszi ülésszakban elő nem terjeszti a hadsereg reformjáról szóló törvényjavaslatot. Egyelőre még nincs kabinetválság. A király és a kormány közti konfliktus azonban folyton élesbedik.

Görög fegyverkezés.

Athen, augusztus 5. A görög kormány Németországban megrendelt 88 nagykaliberű ágyut, 30,000 Mauser-fegyvert és 4,500.000 töltényt. A szállitás szeptemberben eszközlendő.

Német ágyunaszád vizrebocsátása.

Berlin, augusztus 5. Arra a hirre, hogy tegnap a danzigi császári hajógyárban vizrebocsátották az „Iltis" német ágyunaszádot, Vilmos császár Wilhelmshőhéből a birodalmi tengerészeti hivatal államtitkárának helyettesének a következő táviratot intézte:

„Köszönöm a jelentést az „Iltis" ágyunaszád szerencsés vizrebocsátásáról és szerencsét kivánok a haditengerészetnek ereje uj gyarapodásához. Honoljon a hajón mindig ugyanaz a szellem, mint a régi „Iltis"-en, amelynek a halálig hü legénységét sem én, sem a haza nem fogjuk elfelejteni soha."

Stojalovszky pátert elfogták.

Bielitz, augusztus 5. Stojalovszki pátert ma délután egy itteni lebujban elfogták épen akkor, amikor lázitó lengyel nyomtatványokat osztogatott szét. (N. Fr. Pr.)

Milán levele Natáliához apokrif.

Belgrád, augusztus 5. A „Sastava" mai száma ujabban is és most már hivatalos felhatalmazás alapján kijelenti, hogy Milán király levele, amelyet állitólag Natáliához intézett és amelyek szövegét nemrégiben a „Narodni Listy" hozta, apokrif. (N. W. T.)

Kréta.

Athén, augusztus 5. Krétából érkezett jelentések szerint Pottier tengernagy a krétai nemzetgyülést biztositotta arról, hogy a török helyőrségek már legközelebb teljesen odahagyják a szigetet. Egyidejüleg életbe fog lépni az autonomia is.

Bányamunkások kongresszusa.

Bécs, augusztus 5. A bányamunkások kongresszusa mai ülésében egyhangulag elfogadta a rokkantak és betegek segélyezéséről szóló törvények megjavitására, valamint a munkásfelügyelők kielégitő javadalmazására vonatkozó határozati javaslatokat. Az összes bányák államositására vonatkozólag is fogadtak el határozati javaslatot. A jövő kongresszust Brüsselben tartják.

Bismarck halála.

Amin Bismarck egy egész életen keresztül dolgozott, a mohó ujságok néhány nap alatt garmadába hordták, le is csépelték. Ma már az ő nagy tettei s az ő jó anekdotái szerencsésen el vannak intézve s most már csak azért folyik a hajsza, ami Bismarckban nem volt épen a legszebb. A német kiadók a Bismarck titkos emlékirásait, a német ujságok pedig a halotti maszkját kergetik: a szenzációk teljességéből ugyanis csak ez hiányzik még. S ahogy a táviratok érkeznek, a legkevesebb tud még valami ujat mondani a Bismarck életéről és haláláról, de a legtöbb jelenti, hogy még orvul is hozzá próbáltak férközni ravatalához s hogy már eddig is körülbelül tiz kiadó hirdeti kizárólagos joggal a Bismarck titkos emlékirásainak kiadását. Ez az üzleti versengés a maga lármájával az idegent szinte kizökkenti a gyász hangulatából. Pedig azért kétségtelen, hogy a nagy németség Bismarckhoz méltó gyászában és II. Vilmos nevezetes szózata igazán a nemzeti érzés kifejezője.

A mai napon különben a következő táviratok érkeztek:

Bismarck holttestének lefényképezése.

Friedrichsruhe, augusztus 5.

A Bismarck-család rendkivül meg van botránkozva amiatt, hogy egy Sponer nevü erdész két hamburgi fotográfusnak megengedte, hogy közvetetlenül Bismarck herczeg halála után a parkra nyiló ablakon át a halottas szobába bejussanak s ott fölvételeket készitsenek. Az erdészt azonnal elbocsátották. A rendőrség Berlinben és egyéb városokban elkobozta a fénykép-lemezeket. Egy Grosser nevü festő ellen is meginditották a büntető eljárást, mert a „Lokalanzeiger" számára vázlatot készitett a halottról. Lenbach egy ujságirónak azt mondta, hogy Bismarck herczeg néhány hét előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Halálom után nem akarok sem pompát, sem fényt. Az életben már amugy is sok komédiát játszottak nekem.

Friedrichsruhe, augusztus 5.

Hétfő éjjelre következő reggeli két órakor történt, hogy az az erdész, aki a fényképezésnél segédkezett, két hamburgi fényképészt előzetes megbeszélés után bebocsátott a halottas szobába. Két kocsis vigyázott arra, hogy a fényképészeket a munka közben meg ne lepjék. A két kocsis minden utógondolat nélkül engedelmeskedett az erdésznek. Ezalatt két felvétel készült el. Az egyik felvételen Bismarck fején rajta van az a kendő, amelylyel az állát felkötötték, a másikon már nincs rajta. A fényképészekben tehát meg volt az a hallatlan merészség, hogy a nagy halotthoz még hozzá is nyultak. Az alkalmat a lehető legteljesebben kiaknázták.

Az illető erdészt azonnal elbocsátották. Szegény még nyugdijat sem kap. A már nem épen fiatal embert az elfogatástól csak az mentette meg, hogy Rantzau gróf és grófné az érdekében közbeléptek. A biróság ennek daczára is foglalkozni fog az esettel. Egyelőre kétes, hogy lopás miatt pörbe lehet-e majd fogni az erdészt és a fényképészeket. Mindenesetre subsummálni lehet az esetet a szerzői jog megsértéséről szóló szakaszok alá, amelyek értelmében senkit sem szabad lefényképezni az ő saját, illetve az ő jogutódainak beleegyezése nélkül. A kérdés mindenütt fölkeltette a jogászok érdeklődését.

Berlin, augusztus 5.

Harden Miksa a „Zukunft"-ban a következőket irja:

1894-ben történt, ama januári nap után, melyet Bismarck a berlini palotában töltött és melyen állitólag megtörtént a kibékülés. Hazamenet a herczeg megállitotta a kocsiját a kastélya előtt és botjával a szemben levő dombra mutatva, igy szólt:

— Azt hiszem, hogy feleségemmel együtt itt fogom magam eltemettetni. Schönhausenre is gondoltam már, de ott mégis csak idegen vagyok.

Este a herczeg ugyanerről a dologról beszélt és humorizálva emlegette azt az ünnepi lármát, mely halála után fog keletkezni. Felesége ekkor ezt mondotta:

— De Ottó, hogyan beszélhetsz ilyen szomoru dolgokat?

— Kedves fiam, felel Bismarck, egyszer mégis meg kell halnom, bármit csinál is Schweninger és én legalább jókor gondoskodni akarok arról, hogy a holttestemmel visszaélest ne követhessenek el. Én nem szeretnék — amint a berliniek mondják — szép halott lenni és egyike amaz ismert őszinte embereknek, akik titokban gyászkomédiát rendeznek. Talán ez az egyetlen dolog, ami még megijeszthet engem.

Bismarck halálának oka.

Hamburg, augusztus 5.

Orvosi részről most már őszintén bevallják, hogy mibe halt bele Bismarck. A halál oka erős csontbaj volt, amely a herczeget már régebb idő óta arra kényszeritette, hogy tolókocsin maradjon egész nap. Dr. Schwenninger — amint az most köztudomásuvá lett — már mult év októberében azt mondta Rantzau grófnak, hogy Bismarck napjai meg vannak számlálva és őrülhet, ha április elsejét, születése napját megéri. Schwenninger, hir szerint, hiteles jelentést akar kiadni a herczeg betegségének lefolyásáról.

Bismarck emlékiratai.

Berlin, augusztus 5.

Bismarcknak legközelebb megjelenő emlékiratairól a „Berliner Zeitung" arról értesül, hogy a kéziratot már 1891-ben vette meg a stuttgarti Kröner-czég, mely a „Münchener Allgemeine Zeitung" megvásárlása utján közelebbi összeköttetésbe jutott Friedrichsruhéval. Egy látogatás alkalmával azt beszélte Bismarck Krönernek, hogy a külföldről mesés összegeket kinálták neki emlékirataiért, de ő mint hazafi azt óhajtja, hogy azok német kiadónál jelenjenek meg. Akkor jött létre a szerződés Krönerrel is. A kiadóczég arra kötelezte magát, hogy a kéziratot tartalmazó csomagról a pecsétet csak a kanczellár halála után nyolcz vagy tizennégy nappal töri fel.

A kézirat legnagyobb részben Bismarck saját kezeirása és csak a függelékbe vannak Chrysander által irott részek. A kinyomtatás még eddig nem történt meg, hanem a legközelebbi időben meg fog történni. Mindazonáltal a kiadás megjelenése még jó ideig fog magára váratni. Mert a német kiadással egyidejüleg angol, orosz és franczia kiadások is terveztetnek, melyeknek leforditása hosszabb időt igényel. A kiadó azt is tervezi, hogy Bismarck emlékeit Amerikában az utánnyomás elől megvédelmezi. Az ehhez szükséges forditások szintén sok időt vesznek igénybe. Ha minden összevág, akkor a kiadás karácsonyra várható, amikor a könyvpiaczon oly könyv fog megjelenni, mely hizvást az egész világon legnagyobb érdeklődésre számithat.

Berlin, augusztus 5.

A „Nationalzeitung" mai száma megbizható helyről eredő értesülés alapján kijelenti, hogy az a hir, mintha Bismarck herczeg memoire-jait a stuttgarti „Union" könyvkiadóczégnek adták volna, nem felel meg a valóságnak.

A halottas szoba.

Friedrichsruhe, augusztus 5.

A friedrichsruhei kastélyban ugy a halottas szobát, mint a herczeg által használt többi termet örök időre abban az állapotban akarják megtartani, amelyben a herczeg halálakor voltak. Igy a földszinten levő szoba ablakdeszkáján most is ott van az a csomag dohány, amelyből Bismarck élete utolsó napjaiban a pipáját megtömte. A koszoruk szalagjait, amelyek visszamaradnak Friedrichsruheban, a schönhauseni Bismarck-muzeumba viszik.

Bizalmas vallomások.

Sir William Richmond angol festő, aki 1887-ben Friedrichsruheban tartózkodott, több levelet irt onnét hozzátartozóinak. Ezekből a levekből most többet a nyilvánosság elé bocsátanak. E levelek szerint a herczeg akkoriban azt a nyilatkozatot tette Richmond előtt, hogy Németország csakis Olaszországgal vagy Angliával léphetne természetes szövetségre. Már negyvenöt év előtt mondotta egy felköszöntőben egy hajón, amelyen angolok is voltak, hogy:

— Poroszországnak hadsereget, Angliának flottát; akkor bátran szembeszállhatunk az egész világgal. És még máig sem változott meg ez az itélete.

Továbbá még igy ir Richmond:

— A herczegnek igen jó véleménye van Salisbury lordról. „Ha csak gyorsan fogna hozzá a dologhoz és nem várna mindig a közvéleményre!"- tette hozzá a herczeg. „Önöknél, Angliában, igen sok részre szakadtak a pártok. Két párttal még csak elbánik az ember, de öttel vagy hattal — lehetetlen." Az ir-kérdésről folytatott beszélgetés közben a következőket mondta Bismarck: „Minél inkább meggyőződöm arról, hogy helytelen dolog volna, ha most adnák a home-rulet Irlandnak, annál inkább belátom azt is, hogy mindjárt kezdetben jó lett volna megadni neki. A sok ide-odabeszélgetés csak gyöngiti azokat a kormányokat, amelyek a home-rule megadásának eszméjével foglalkoznak. Végre is kitünnék, hogy minden agitáczió czélra vezet, ha az agitátorok kitartók. Indiában is elkezdenének mozgolódni, ahol a sajtó ugyszólván őrült szabadságot élvez." „Sir — folytatta aztán felém fordulva — ön politikus és meg tudja érteni az ilyen nehézségeket." Azután még a szoczializmusról, a terrorizmusról és a belső forradalomról beszélt.

— A mi forradalmunk — mondotta — a franczia háboru idejében, hetven év előtt volt. Az önöké csak ezután jön. A háboru meg fogja önöket lepni és megmutatja, hogy hogyan kell ennek történnie.

Más levelekben a következőket mondja Richmond: „Ma összesen kétszer ült a herczeg, mindössze egy órahosszat. Igen jó vázlatot készitettem róla. A herczeg sok mindenfélét beszélt el ifjukorából, amikor hat üveg bor még meg se kottyant neki. „Áh, mondta a herczeg, az angol politika nagyon hanyatlott, mióta az angol államférfiak nem birják el a bort. Tulságosan óvatosak, sohasem követnek el valami merész csinyt. Atyám nem engedte, hogy katona legyek, amit én nagyon sajnáltam. Szigoruan fegyelmezett életmód mellett erősebb ember lettem volna."

— Igen, feleltem, csakhogy akkor nem teremtette volna meg a német birodalmat.

— Meglehet, hogy nem, hanem akkor talán inkább rám hallgatott volna a korom. Mindenkor az volt a főladatom, hogy odáig vigyem, hogy minden körülmények között tudjak dolgozni. Igen so-

kat mulattam is azért fiatalkoromban, hanem talán jó is, hogy olyan mozgalmas életet éltem. Ilyen módon elhamvadt bennem sok fölösleges tűz.

Bismarck egyszer hosszabb sétát tett velem az erdőben, hogy néhány bérlőjét fölkeresse. Rendkívül udvariasan beszél velük. Mig az erdőben egymás mellett ballagtunk, elbeszélte, hogy igen szerencsétlen volt gyermekkorában. Anyja önérzetes és a borzalmasságig szigoru volt hozzá. „Elrontotta a jellememet.“ Atyjáról nagy elragadtatással beszélt.

HIREK.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— **A király a 62-esekhez.** Emlitettük, hogy a Marosvásárhelyen állomásozó 62. gyalogezred most ünnepelte fennállásának százesztendős jubileumát, mely alkalommal az ezred tisztikara hódoló sürgönyt küldött, ő felségének. Erre a következő válasz érkezett:

Ő császári és királyi felsége hadsegédétől. Steinberg lovag ezredeshez, a 62. ezred parancsnokához Marosvásárhelyt.

„Ő császári és királyi felségét megörvendezteti az a tudat, hogy a 62. gyalogezred, mai emlékünnepén, legfőbb tulajdonosa jelenléte által kitüntettetett. A tisztikar szép érzelmeit szivesen tudomásul vette és ez alkalommal is ujolag kegyeskedik az ezredet legfőbb jóindulatáról és kegyességéről biztositani.“

Paar, lovassági tábornok.

— **Tisztelgés az uj államtitkárnál.** Schmidt József kereskedelmi államtitkárnál ma délben az Országos Iparegyesület küldöttsége tisztelgett. A küldöttség tagjai voltak: Matlekovics Sándor vezetése alatt lovag Falk Zsigmond, Thék Endre, Neuschloss Marczel és Soltész Adolf. Az államtitkárt Matlekovics üdvözölte, kiemelve az ezredéves kiállitás körül kifejtett munkásságát, amely irányában nagy reményeket és várakozásokat ébreszt az iparfejlesztés terén. Erőt, kitartást, sikereket kivánt ebbeli munkásságához. Schmidt államtitkár kézszoritással és néhány szives szóval köszönte meg az üdvözlést, utalt arra, hogy ő is tagja az iparegyesületnek, amelynek hazafias működését mindig meleg érdeklődéssel kiséri. Ezzel a tisztelgés véget ért. — Vörös László volt államtitkárhoz az iparegyesület bucsuzóiratot intézett. A levél, melyet Matlekovics Sándor végrehajtóbizottsági elnök és Gelléri Mór igazgató irtak alá, nagy elismeréssel emeli ki a lemondott államtitkárnak az iparügyek terén szerzett érdemeit és köszönetet mond azért a támogatásért, amelyben az iparegyesületet minden alkalommal részesitette.

— **A czárszobor.** Moszkvából jelentik, hagy a moszkvai egyetem ifjusága fényes ünnepeket rendez a fölrobbantott II. Sándor czár halálának évfordulója alkalmából. A polgárság szintén csatlakozott az ifjuság mozgalmához és olyan előkészületeket tesz az ünnepélyre, hogy a mostani pompa és fény felül fogja multni azt is, amit a czár megkoronáztatásakor kifejtettek. II. Sándor czárt utolsó utján tudvalevőleg 405 emberből álló személyzet kisérte, kik közül ma még 227-en vannak életben, jobbára a vezérkar tisztjei. Az életben maradottak teljes katonai diszben fognak megjelenni az egykori uruk tiszteletére rendezendő ünnepségen. A czár maga is résztvesz az ünnepélyen és ami a legérdekesebb, kisérők nélkül jelenik meg népe között. Mikor a rendőrfőnök ennek a szándéknak veszélyességére hivatkozott, a czár azt felelte:

— Megesküdtem arra, hogy Oroszországért ha kell, meg is halok. Most halok-e meg, vagy máskor, az nekem tökéletesen mindegy.

— **A hollandi királynő eljegyzése.** Azt a hirt, hogy Vilmát, a hollandusok királynőjét, eljegyzi Bernát weimari herczeg, most már hivatalosan is megerősitették. Az eljegyzés állitólag már szeptemberben, a koronázási ünnep után azonnal meglesz. Érdemes ez alkalommal elmondani, hogy azokat az ékszereket, amelyeket Vilma királynő koronázásakor viselni fog, annak idején, mikor Belgium még Hollandiához tartozott, Brüsselben elrabolták. 1829-ben volt. Vilmos király laekeni nyári lakában üdült és ugyanakkor a szolgaszemélyzet nagyobb részének is szabadságot adtak, valamint az őrséget is csökkentették a brüsseli királyi palotában. Ezt a kedvező alkalmat felhasználta egy ügyes tolvaj; létrán bemászott a palota ablakán és a korona-ékszereket, valamint az orániai herczegnő kincseit ellopta. A bűntett elkövetésével sokáig egy előkelő udvaronczot gyanusitottak, de a nyomozás ebben az irányban nem vezetett eredményre. A kormány végre ötvenezer frank jutalmat tüzött ki a tolvaj kézrekeritőjének. Majdnem két évvel a lopás elkövetése után a washingtoni hollandi követségnél egy Roumage nevü franczia jelentkezett és elmondta, hogy a fogadóban megismerkedett egy Palari nevü olaszszal, aki szertője, egy brüsseli nő kiséretében utazik. Roumage csakhamar megnyerte az asszony bizalmát, aki aztán elárulta neki, hogy Palari a brüsseli ékszer-tolvaj. Palari-t természetesen azonnal letartóztatták, de az ékszereknek csupán felét találták meg nála. A másik felét, mint később kiderült, a tolvaj New-Yorkban, a mostani Greenwood-templom környékén elásta. Roumage, miután megkapta a kitüzött jutalmat, Palari szeretőjével barátkozott meg, vele együtt kiásta az elrejtett kincseket, s most meg ő szökött meg a százezreket érő ékszerekkel. Liverpoolban azonban őt is, az asszonyt is elfogták és mindhármukat nehéz börtönre itélték. Az ellopott ékszerek értéke meghaladta az egy millió frankot.

— **Petőfi és Jókai szobra.** Fenyvessy Ferencz, Veszprém vármegye főispánja még pápai képviselő korában megpenditette azt az eszmét, hogy Petőfinek és Jókainak a vármegye közönsége szobrot állitson. Petőfi és Jókai dicsőséget hoztak a pápai kollégiumra és az ő pápai diákéletük mindig emlékezetes marad. Ahol akkor laktak, az a hely már régebben meg van jelölve emléktáblával. De szobrot is szánnak az emlékűknek. Fenyvessy a két szobrot a szinház-térre, a szabadságharcz-szobor mellett, a szinház jobb és bal szögletében szeretné felállittatni. Most Harmos Zoltán, a pápai „Jókai-kör“ alelnöke ismét felvetette ezt az eszmét s egyuttal memorandumot is dolgozott ki, amely lehetővé tenné, hogy a két szobor öt-hat esztendő alatt megvalósuljon. Harmos terve szerint a „Jókai-kör“ kebelében szoborbizottság alakulna, amely évenkint rendezne egy tárgysorsjátékkal összekötött bált, egy műkedvelői előadást, felszólitaná a pápai pénzintézeteket, a városi képviselőtestületet és Veszprém vármegye bizottságát, hogy a hazafias czélokra szánt adományokból bizonyos összeget a szobor-bizottság rendelkezésére bocsásson. Azonkivül gyüjtést inditanának a dunántuli vármegyékben, felkérnék a Petőfi-társaságot, hogy rendezzen a fővárosban ünnepélyt vagy előadást a szobor javára s végül felkérnék a bécsi és az ujonán alakult ó-budai Jókai-kört a támogatásra. Ilyenformán öt-hat esztendő alatt normális számitás mellett akkora összeg fogna egybegyülni, amelyből mindkét szobrot fel lehetne állitani. Pápa város közönsége, mint nekünk irják, nagyon lelkesen fogadta ezt a tervet s ha még hozzáveszszük, hogy Fenyvessy főispán ebben a mozgalomban a saját régi tervének megvalósitását üdvözölheti, nagyon valószinű, hogy az uj szoborbizottság hamarosan meg fog alakulni.

— **Katonai jubileum.** Szép katonai ünnepély volt ma a Károly-kaszárnyában levő tisztikaszinóban. Ma ünnepelték ott ugyanis Blaschek József lovag altábornagy ötvenesztendős katonai jubileumát. A király a kitünő tábornoknak, ki a IV. hadtesthez van beosztva, ez alkalommal az első osztályu katonai szolgálati jelvényt adományozta. Ezt a kitüntetést ma nyujtotta át az ünnepeltnek az egész tábornoki-, parancsnoki- és tisztikar jelenlétében herczeg Lobkovitz hadtestparancsnok, aki szép beszédet intézett a jubiláló tábornokhoz, aki meghatottan köszönte meg az ünnepeltetést. Délután tiszteletére kétszáz teritékü ebéd volt a Hungaria-fogadóban.

— **Személyi hirek.** Dessewffy Sándor csanádmegyei püspök ma Pöstyén-fürdőbe érkezett. Ugyancsak Pöstyénben fürdőzik Babics József országgyülési képviselő is. — Gróf Szapáry László ma Velenczéből Fiumébe érkezett. — Bach Alfréd altábornagy, a zágrábi honvéd-hadtest parancsnoka, ma Zenggbe utazott, hogy az ott állomásozó ötödik honvédezred gyakorlatain részt vegyen. — Abonyi Emil miniszteri tanácsos, a kereskedelemügyi miniszterium közuti szakosztályának főnöke, hosszabb szabadságáról visszaórkezett és ma átvette szakosztálya vezetését. — Dr. Timon Ákos, miniszteri tanácsos, egyetemi tanár ma többheti tartózkodásra Balaton-Füredre utazott.

— **Az ujjászületett Szeged.** Szegedről távirat-tozzák, hogy az alsóvárosi templomban ma tartott bucsura, mely Szeged ujjászületésének emlékét ünnepli, még 5—6 napi járóföldről is temérdek bucsusnép érkezett. A körmenetben, amelyet délelőtt tiz órakor rendeztek nagy pompával, a városi hatóság László Gyula polgármester vezetése alatt, a helyőrségi tisztikar és az összes állami hivatalok testületileg vettek részt. A vidéki bucsusok számát tizenötezernél többre becsülik.

— **Sembratovicz halála.** Lembergből távirat-tozzák nekünk: Sembratovicz bibornok elhunyta alkalmából a tartománygyülés épületére, a városházára, az összes templomokra, sok magánházra és intézetre kitüzték a gyászlobogót. Tegnap este a holttestet érczkoporsóban átvitték az érseki kápolnába. A temetés hétfőn délelőtt lesz. Mindenfelől sok részvétnyilatkozat érkezett. Gróf Thun miniszterelnök is részvéttáviratot küldött. A görög-katholikus főkáptalan ő felsége hadsegédétől ma délben a következő táviratot kapta:

„A főtisztelendő görög-katholikus főkáptalannak Lembergben.

A császár és király ő felsége megbizni méltóztatott engem, hogy a főtisztelendő főkáptalannak Sembratovicz biboros érsek ő eminencziája elhunyta alkalmából ő felsége legőszintébb részvétét kifejezzem.

Paar gróf, lovassági tábornok.“

Részvéttáviratott küldött Galiczia valamennyi püspöke, a helytartó és számos notabilitás. Sokan személyesen fejezték ki részvétöket a főkáptalannak. A temetés hétfőn reggel 8 órakor lesz. A főkáptalan lengyel és ruthén nyelvü falragaszokra minden felekezet hivőit meghivja a temetésre.

— **Arany László hagyatéka.** Az Arany László hagyatékára vonatkozólag több lapban megjelent közlemények helyreigazitásául illetékes helyről azt a felvilágositást kaptuk, hogy Arany László hagyatéka korántsem képvisel oly nagy értéket, mint közölték. A hagyaték legnagyobb része a fehérmegyei alapbirtok s ezenfelül Arany Lászlónak csak csekélyebb letétje maradt a Földhitelintézetnél. Ennélfogva a hagyományokra vonatkozó közlemények sem felelnek meg a valóságnak.

— **Az ügyészek kegyelete.** Ma volt Kozma Sándor királyi főügyész halálának első évfordulója. Ezen a napon a főügyészség és a királyi ügyészségek tagjai kegyelettel emlékeztek meg egykori főnökükről. Ma reggel Hammersberg Jenő főügyész az ügyészségek több tagjának kiséretében kiment a kerepesi-uti temetőbe és diszes babérkoszorut tett Kozma Sándor sirjára.

— **Bohém-mulatság Török-Bálinton.** A fővárosnak egyik legkedveltebb kirándulóhelye és villegiaturája a közeli Török-Bálint, ahol az idén egy nagyobb csapat budapesti iró és művész verődött össze, kik a saját és meghivott vendégeik mulattatására szombaton, augusztus 6-án a török-bálinti Fink-féle vendéglőben társasvacsorával egybekötött tánczmulatságot rendeznek. A rendezőség csupa ismert jókedvü urból áll, névszerint dr. Balázs Ignácz, Barna Izidor, Gabányi Árpád, Horvát Géza, Kazár Emil, Molnár László, Papp Dániel, Rádai Gyula, Sebők Zsigmond, Thury Zoltán, Zilahi Béla, Zilahi Dezső. Eszerint tehát igazán pompás mulatságra van kilátás.

— **Az ezredéves emlékmű.** A városligetben, az Andrássy-ut végén nagyarányokban épitik az ezredéves emlékművet. Most az épitészi rész alapján dolgoznak a deszkakeritéssel elzárt területen. A félkör alaku oszlopcsarnok nyolczvanöt méter szélességü lesz és tizenkét oszlopán nemzeti fejedelmeink szobrai állnak majd. Ezeket a szobrokat most mintázzák Köllő Miklós, Sennyey Károly,

Kallós Ede, Bezerédi Gyula, Szárnovszky Ferencz és Teltsch Ede szobrászok. Az oszlopokat közös párkányzat fogja összekötni, amelyen jelképes domborművek lesznek. Az emlékmű főrésze azonban a középső csoport lesz. A félkör közepéből harminczöt méter magasságu oszlop fog kiemelkedni, amelyen Gábor arkangyal alakja lesz látható, amint a szent koronát és az apostoli keresztet a mennyekből lehozza. Az oszlop körül pedig a hét vezér lovas alakja sorakozik. Ezt a főcsoportot az emlékmű tervezője, Zala György mintázza, aki a napokban érkezik haza külföldi utjáról. A műemlék architekturai része már a jövő évre elkészül.

— **Stumpf kadét megőrült.** Lembergből irják: Sokat emlegették az elmult hetekben Stumpf kadét nevét. A fiatal katona tudvalevőleg agyonlőtte azt a przemysli uzsorást, akinek huszonöt forinttal tartozott s aki e miatt följelentette főlöttes hatóságánál. Stumpf a gyilkosság elkövetése után jelentkezett a parancsnokságnál, ahol nyomban kihallgatták és fogságba vetették. Egy mai távirat azt a hirt hozza a tiszthelyettesről, hogy fogságában megőrült. A szerencsétlen véget ért tisztet Bécsbe szállitották az országos őrültek házába. Nagyon valószinű, hogy a kadét agyveleje már akkor se volt teljesen rendben, mikor olyan hamar embert ölt.

— **A jó példák.** Azok a jó példák, amelyekkel a magyarság gazdagjai a szocziális bajok eloszlatása érdekében már eddig is elöljártak, a mai napon megszaporodtak egygyel. A kalocsai érsek ugyanis Józsefháza nevű több ezer holdas birtokát, melyet ez ideig egy ember bérelt, a szerződés lejártával nem adta ismét az előbbi bérlőnek haszonélvezetre, hanem kisebb részekre osztva, a környék kisgazdáinak adta bérbe. Az érseknek ez a szép elhatározása nagy örömet keltett a szegény nép közt, mert igy azok is földet bérelhetnek, akik eddig napszámos munkával voltak kénytelenek családjukat eltartani.

— **Halálozás.** Ma reggel meghalt Budapesten Giczey Sámuel fővárosi ügyvéd, volt országgyűlési képviselő. Giczey ismert alakja volt a főváros társadalmi köreinek. Régebben titkára volt gróf Ráday Gedeonnak, a Nemzeti Szinház volt intendánsának, később ügyésze lett a magyar államvasutaknak. Husz esztendőn keresztül pedig báró Sina Simonnak volt a képviselője. Ennek megbizásából nagyméretű jótékonyságot is fejtett ki. Tagja volt a főváros törvényhatósági bizottságának és számos közhasznu intézménynek.

— **A honvédek árvái.** A pesti izraelita hitközség a millennium alkalmából alapitványt tett a magyar királyi honvédség elhunyt tisztjeinek fiu-árvái érdekében. Az alapitó-oklevél értelmében hat-tiz esztendős fiuk valláskülönbség nélkül helyet kapnak a hitközség árvaházában és ott tizennégy éves korukig maradhatnak. A pályázatok a magyar királyi honvédelmi miniszteriumhoz az okmányok mellékelésével augusztus 26-ig intézendők.

— **Kitiltott oláh ujságok.** Perczel Dezső belügyminiszter ismét kitiltott négy romániai oláh ujságot Magyarország területéről. Ezek az ujságok rendszeresen izgatnak a magyar állameszme ellen s a román liga szolgálatában állanak. A kitiltott oláh lapok ezek: „Campul Libertatei", „Mariano Roman", „Ordinea" és „Revolutia Sociala". A belügyminiszter megvonta tőlük a postai szállitás kedvezményét s egyszer s mindenkorra kitiltotta őket az országból.

— **Tót katonák Amerikában.** Megirtuk, hogy az Amerikába kivándorolt beregrákosiak közül sokan panaszkodó leveleket irnak haza, hogy az amerikai hadseregbe besorozták őket. Zempléni tudósitónk most a felsővidéki tótok önkéntes katonáskodásáról ad számot. Tudvalevő, hogy az országnak egyetlen megyéjéből sem vándorolnak ki annyian, mint Zemplénmegyéből. Csapatostul hagyják el otthonukat, hogy a tengerentuli országokban keressék meg kenyerüket. Három-négy esztendőt töltenek künn Amerikában, dolgoznak, takarékoskodnak s négy év multán, akik csak el nem vesztek a nagy munkában, eléggé meggyarapodva térnek vissza családjukhoz s itthon visszaszerzik zálogba adott földjüket és az amerikai pénzen ujjáépittetik roskadozó házukat. Két hónappal ezelőtt majdnem száz ember hagyta el Felső-Zemplént, hogy kivándoroljon Amerikába. A kivándorlók szerencsésen partot értek s most leveleket irnak haza és tudatják családjukkal, hogy nem sikerült rögtön foglalkozást kapniok, hát beálltak — katonáknak. Egész ezred áll fegyverben s az egész ezredet a magyarországi kivándorlottakból állitották össze. Tisztjeik nagy részben szintén magyarok. Ma még jó dolguk van, mert csupán csak gyakorlatokat végeznek s a fizetés kijár nekik: naponta két dollár, amiből élelmezniök kell magukat. Az ezred még nem indulhat a kubai harcztérre, mert a vezényszó angol s az ezred katonái még nem értenek a yankeek nyelvén. Egyik-másik kivándorló már nagyobb összeget is küldött haza családjának megtakaritott zsoldjából.

— **Eljegyzés.** Ifjabb Komlóssy Béla magyar államvasuti hivatalnok eljegyezte Kedrovich János földbirtokos és malomtulajdonos leányát, Irénkét, Nagy-Béliczen.

— **Krivány-láda.** Irgalmatlanul rossz szó ez. De miután ismét Krivány Jánosról, az aradi sikkasztóról van szó, kinek viselt dolgai sepeziális jellemzést igényelnek, bátran elfogadható. Ezuttal a hivatalos lap emlékezett meg róla, elég szerényen csak mint ismeretlen tartózkodásu alperesről és perbe idézi ekként:

14386 3—1

IDÉZÉS.

9176/1898. Az aradi királyi törvényszék közhirré teszi, hogy dr. Szalay Károly ügyvéd által képviselt ismeretlen tartózkodásu Krivány János, volt aradi lakos ellen az „Aradmegyei takarékpénztár részvénytársaság" 510 forint és járulékai iránt rendes keresetet adván be, a perfelvételre 1898. évi augusztus hó 31. napjának délelőtti 9 óráját ezen királyi törvényszék pertárába kitűzte, és hogy az ismeretlen tartózkodásu alperes képviselésére ügygondnokul dr. Szalay Károly aradi ügyvédet kinevezte.

Egyszersmind felhivatik az ismeretlen tartózkodásu alperes, hogy a részére kirendelt ügygondnokot a czélszerű védelemre nézve kellőleg utasitsa, vagy a biróságnál más ügyvédet nevezzen, ellenkező esetben pedig mindezek következményeit magának tulajdonitsa. Kelt Aradon, 1898. évi julius hó 29-én. Az aradi királyi törvényszék.

A jó „Budapesti Közlöny" meg is fenyegeti Kriványt. „Hogy a következményeket magának tulajdonitsa Krivány!" Hátha Krivány nem hajlik a jó szóra és mégsem jön el, mert nem lehetetlen, hogy sem New-Yorkban, sem Alexandriában nem táplálja azt a vágyat, hogy a „B. K."-nek hivatalos rovatát olvassa.

— **Kerékpáros tüzoltók.** A tegnapelőtt Köpcsényben (Mosonm.) kiütött óriási tüzvészhez, — amelyről tegnapi számunkban irtunk — s amelynek harmincz nagy épület és hatvan pajta esett áldozatul a termés nagyrészével együtt, a pozsonyi sok tagot számláló kerékpáregyesületek is kivonultak és tüzoltómódra szervezetten és fegyelmezetten derekasan kivették részüket a mentés munkájából. Ez volt talán az első eset, mikor a kerékpár a humanizmus szolgálatába szegődött, de hogy nem az utolsó, bizton remélhető, mert a pozsonyi kerékpárosok kezdeményezésének már is az az eredménye, hogy a városi tüzoltóságnak egy uj kerékpáros osztálylyal való kiegészitésén buzgólkodnak annak vezetői. A tüz különben majdnem huszonnégy óráig tartott s kétszázezer forint kárt okozott. A veszedelem szinhelyén Pálffy-Daun Vilmos gróf mosoni főispán és Taller Pál pozsonyi polgármester is megjelent.

— **A kéményseprő titka.** Azt mondják, hogy a kéményseprőmesterség jövedelmező állás. Jövedelmező a gazdának is, a legénynek is. A VIII. kerületi kéményseprőlegények ennek daczára konstatálták, hogy a „kémény-sepertetők" nem sokra becsülik koromtisztitó mesterségüket. Kifundáltak tehát egy uj jövedelmező forrást, amelynek mibenlétét nagy titokban tartották addig, amig Tábory Ferencz kerepesi-uti vendéglős le nem leplezte őket. Az eset a következő: Az emlitett vendéglőben gyakran történt meg, hogy a füst betolult a konyhába. Hiába tisztitották, kotorták a tüzhelyet, nem használt semmit. Elhivatták a kéményseprőt, aki egy percz alatt segitett a bajon s ennek a csodaszerű reparálásnak négy forint volt az ára. Ez meglehetősen gyakran ismétlődött és a kéményseprő mindannyiszor négy forintot tett zsebre. Arra a kérdésre, hogy mikép lehet az, hogy olyan gyorsan tud segiteni a bajon, a kéményseprő azt felelte, hogy ez az ő titka. Tegnap, mikor ez az eset ujra ismétlődött, a vendéglős a házmesterrel felment a háztetőre s ott legnagyobb meglepetésére látta, hogy miért fizette ő azokat a négy forintokat és mi a kéményseprő titka. Egy nagy darab cserép volt a kémény nyilásán, melyet minden tisztitás után a találékony szellemü kéményseprő ismét rátett. Ha ez nem leleményesség, akkor legelőbb is svindli.

— **A szerecsen szerencséje.** Umberto olasz király ez idő szerint Turinban tartózkodik, hogy az ottani nemzeti kiállitást végigtanulmányozhassa. Már korán reggel künt sétál a pavillonok között és nagy érdeklődéssel nézi végig a kiállitott tárgyakat. Mint Turinból jelentik, a király legutolsó sétája alkalmával észrevett egy herkulesi termetű négert, aki komoly nyugalommal őrizte a felügyeletére bizott pavillont és akinek mellét az afrikai vitézségi érem diszitette. A nagyjelentőségü rendjel viselője föltünt a királynak és magához intette a feketebőrü szolgát.

— Hol kapta ezt a rendjelet? kérdezte a négertől.

— Az Abba-Garimi harcznál, főlség.

És nyomban elpanaszolta, hogy milyen siralmas helyzetben él itt Turinban. Umberto megsajnálta egykori katonáját és ott a helyszinén kinevezte istállójához udvari lovásznak.

— **Felhőszakadás Egerben.** Egerből jelenti egy táviratunk, hogy ott ma délután oly nagy felhőszakadás volt, hogy az üzletekben és lakásokban egy méternyi magasságban állott a viz. Több, gyöngébben épült ház összeomlott, de emberéletben nem esett baj. A kárt eddig nem lehetett megállapitani.

— **Egy énekesnő balesete.** Dr. Pataj Sándor zombori ügyvéd nejét, Vida Etelkát — mint zombori tudósitónk irja — tegnap kellemetlen baleset érte. A bájos fiatal asszonyt jól ismerik itt Pesten is, sőt néhány év előtt a Népszinházban is vendégszerepelt, ahol a „Czigánybáró" Szaffi-ját énekelte. Tegnap Vida Etelke unokahugával, Vida Emmával és két urral a Ferencz-csatornán csolnakázott, midőn egyszerre a csónak felborult s a bennülők a vizbe estek. A parton sétáló dr. Grüner Fülöp törvényszéki aljegyző ruhástól a vizbe ugrott és csakhamar a partra hozta az ijedtségtől sápadt szinésznőt, unokahugát pedig a ladikban volt két fiatal ember mentette ki. Igy a nagyobb bajtól egy kis pátha árán megmenekültek.

— **Szaporodnak a farkasok.** Zemplénmegye felső részén — mint tudósitónk irja — nagyon elhatalmasodtak a farkasok a nyár kellő közepén. Különösen Habuka, Csertéz, Mező-Laborcz, Vidrány és Virava községek környékén garázdálkodnak, betérnek a községekbe és minden héten lefognak egy-egy üszőt, tehenet vagy csikót, de különösen a kecskékben tesznek sok kárt. Hasonló nagy pusztitást visznek végbe a szomszédságban fekvő Galiczában is, itt azonban a nép már vadászik reájuk, mert a hatóságok dijakat tüztek ki a farkasok bőrére.

— **Szines herczegnők az orpheumban.** Maga a tény, hogy fő rangu nők lépnek föl az orpheum félvilágot jelentő deszkáin, manapság már nem szenzáczió. De ami különös érdekességet ad a dolognak, az nem más, minthogy a herczegnők szinesek. Mint ugyanis egy temesvári táviratunk jelenti, a temesvári orpheum szinpadán két indus nő, Rajah herczegnő és huga mutatják be művészetüket a közönségnek. És az igazság érdekében meg kell jegyeznünk, hogy nem valami fényes eredmény kiséri eddigi működésüket.

— **Egy szeszgyár égése.** Klagenfurtból jelentik: Ma reggel a Fischl és társa-féle borszeszgyárban Linnersachban, Klagenfurt mellett, nagy tüz ütött ki, amely a gyár melléképületeit elhamvasztotta. Klagenfurt és vidéke tüzoltói erélyes közbelépésének köszönhető, hogy a nagy borszeszkészlet felrobbanását sikerült megakadályozni. A tüzhöz József Ferdinand főherczeg ügyeletes tiszt vonult ki, mint a katonai készenlét parancsnoka. Emberélet nem forgott veszélyben. A tüzet már lokalizálták.

— **Cselédviszonyok Bulgáriában.** A rustschuki osztrák-magyar konzulátus 1897. évi jelentésében külön fejezetet szentel a bolgár cselédviszonyok megismertetésének és valóban óhajtandó volna, hogy az ebből levonható tanulságot az érdekelt körök is megszivelnék. Az emlitett jelentés a következőket mondja: A jobbfajta cselédek legnagyobb része külföldi és különösen az osztrák-magyar monarchiából kerülnek ide a legtöbben. Szinte mind erdélyi székely leány. Hogy mikép bánnak bolgár földön azokkal a cselédekkel, akik nagyobb fizetés és épen a jobb bánásmód reményében hagyják el hazájukat, az épenséggel leirhatatlan. A cselédeknek nemcsak az igért nagy fizetést nem adják meg, hanem hónapokig egyáltalán nem fizetik, ütik-verik őket, azután kidobják anélkül, hogy ingóságaikat és utlevelüket kiadnák. Ez ellen az elbánás ellen pedig alig van orvoslás. Ahol konzulátusi székhely van, ott még esetleg lehetséges rendőri közbenjárásal megkeriteni az utlevelet, de a vidéken a külföldi cselédek teljesen védtelenek. Peres eljárásnak szintén nincs eredménye, a belföldi gazdának az idegen cseléd ellenében már előre is igaza van. Ezek a viszonyok ilyenek az egész Balkán félszigeten és igy helyesen tenné az illetékes hatóság, ha az ide elszegődni akaró cselédeket erre még előzetesen figyelmessé tenné.

— **A vadorzó bünhődése.** Pelzmann Mátyás nemesvölgyi gazdaembert, ki az egész vidéken félelmetes vadorzó hirében áll, a csendőrőrjárat az ausztriai határ közelében, vértócsában heverve találta. Szerencsétlenségét ő maga ugy adja elő, hogy egy nagyobb vadásztársasággal találkozott, kikkel valami miatt szóváltásba eredt, mire a társaság egyik tagja söréttel mellbe lőtte. Ez a história valószinüleg csak mese; az azonban csaknem bizonyos, hogy ez volt a vadorzónak életében az utolsó kirándulása.

— **Beomlott ház.** Párisból táviratozzák, hogy a Montmartre-on egy mosóintézet épülete ma délután beomlott. Egy asszony és egy kis leány életét vesztette, egy másik asszony pedig sulyos sérülést szenvedett. Kilétüket egyelőre nem lehetett megállapitani. A beomlás okának kideritése végett a rendőrség szigoru vizsgálatot inditott.

— **Razzia.** A rendőrség ma reggel általános razziát tartott, mely kiterjedt az egész fővárosra. A főkapitányসághoz érkezett jelentések szerint összesen százharminczkét embert vittek be a rendőrségre (amit ott hivatalosan ugy hivnak, hogy „előállitották" őket, ami valószinüleg nem igaz) s valamennyi ellen meginditották az eljárást. A razzia alkalmával a negyedik kerületet kivéve, mindenütt akadtak gyanus alakokra, még pedig az I. kerületben 12, a II-ikban 5, a III-ikban 3, az V-ikben 4, a VI-ikban 5, a VII-ikben 18, a VIII-ikban 12, a IX-ikben 26, a X-ikben 5, Ujpesten 6, a Duna környékén szintén 6, a keleti pályaudvar tájékán 13, a nyugati pályaudvar közelében 20 csavargó került a rendőrség kezébe.

Napirend.

Naptár: Szombat, augusztus 6. — Róm. kath. Urunk szinv. — Protestáns: Urunk szinv. — Görög-orosz: (julius 25.) Anna. — Zsidó: Ab. 18. Sab. Ekew. — Nap kél: 4 óra 29 perczkor. — Hugszik: 7 óra 6 perczkor. — Hold kél: este 8 óra 43 perczkor. — Hugszik 8 óra 47 perczkor reggel.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.

Technologiai iparmuseum zárva.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körut 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Nemzeti muzeum képtára nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a *néprajzi osztály* is (csillag-utcza 15. sz.) 50 krajczár belépődij mellett tekinthetők meg.

Az iparművészeti muzeum nyitva 9—12-ig és 3—5-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Rovargyüjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

Iparművészeti társulat kiállitása nyitva d. e. 9—1-ig.

Magyar körképtársaság: A „Hódoló diszfelvonulás", Eisenhut nagy körképének előkészületei miatt egyelőre zárva van.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva este 5 óráig.

Az uj országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépő dij mellett.

A leleplezett Esterházy.

Talán valahol Norvégia hüs ege alatt fogja olvasni Zola Emil, a „Nana" költője és Franeziaország legnagyobb élő moralistája, azt a szenzácziós ujságot, amelyről a távíró neki is hirt visz. A fjordok hazájában, mint meleg napsugár a délről, ugy fog lelkére hatni ez az ujság. Walsin-Esterházy unokaöcsese, gróf Esterházy Keresztély, lerántotta elzüllött rokonáról a leplet. Az őrnagy kimélet nélkül gázolt az existenciákban. Dreyfusnak az Ördög-szigeten kell nyomorultan elpusztulnia és Keresztély grófot is cousinja megfosztotta minden vagyonától. A rutul megcsalt unokaöcs tehát beszélt. Elmondja a franczia biráknak és a világnak, hogy Walsin-Esterházy már régóta összejátszik du Paty de Clammal. Állandóan találkoztak, együtt szőtték e század egyik legnagyobb cselszövény-drámájának titkos szálait, együtt irták azokat a leveleket, amelyek Piquard kompromittálására és a franczia közvélemény bünös megtévesztésére voltak szánva. De a franczia közvélemény szeméről már kezd lehullani a hályog: az igazság oly sugárzó tisztasággal bontakozik ki, hogy már szinte vakitja a Brisson-kabinet tagjainak a szemét. És napról-napra világosabb lesz. És Zola nem csügged, hanem gyönyörködve nézi a fjordok hazájában az éjféli napot, ezt a természeti csudát: az éjszakából előtörő világosságot! . . .

A mai nap eseményeiről a következő táviratok számolnak be:

Párisz, augusztus 5.

A „Siécle" egyik munkatársa beszélgetést folytatott gróf Esterházy Keresztélylyel, Walsin-Esterházy őrnagy unokatestvérével. A beszélgetés során gróf Esterházy Keresztély a következőket mondta:

— Walsin-Esterházy őrnagy engem használt fel arra, hogy közte és du Paty de Clam között az érintkezést közvetitsem. Eleintén az őrnagy szeretője, a Pays-leány volt a közvetitő, de ez a leány nagyon feltünt és igy engem kértek fel hireik és leveleik közvetitésére. Du Paty de Clam különösen akkor érintkezett Walsin-Esterházyval, amikor a katonai törvényszék az utóbbinak ügyét tárgyalta. Minden este hol az egyik, hol a másik utczában találkoztak, nagyon sürgős esetekben du Paty de Clam lakása volta találkozás helye.

Méline és Billot kezdetben hajlandók voltak a Dreyfus-pört revideáltatni, de később elállottak ettől a szándékuktól. Legveszedelmesebb embernek látszott Piquard, akit minden áron ártalmatlanná kellett tenni. Az ő tönkretételére gondolták ki a hamisitott táviratokat. Azt a táviratot, melyen Esperanza volt aláirva, du Paty de Clam diktálta a Pays-leánynak; minthogy azonban a czimbe helyesirási hiba csuszott (a Picquard névből a c betü kimaradt), du Paty de Clam ujra lediktálta a táviratot. A másik táviratot, melyen Blanche volt aláirva, Walsin-Esterházy küldte el.

A fátyolos hölgya mesék országába tartozik. Walsin-Esterházy ezt a mesét a vizsgálat során Pellieux tábornokkal is el akarta hitetni s amikor a tábornok azt követelte tőle, hogy mutasson neki ettől a fátyolos hölgytől való leveleket, Walsin-Esterházy du Paty de Clam segitségével irógépen elkészitett néhány levelet. A megmentő okiratot maga du Paty de Clam éjnek idején boritékban adta át Walsin-Esterházynak. Utolsó találkozásuk du Paty de Clam lakásán volt.

Walsin-Esterházy az ügyében beállott fordulat miatt elveszve hitte magát és Keresztély gróffal levelet küldött du Paty de Clamnak, amelyben azt követelte, hogy a fenyegető veszedelemből rántsák ki, mert ha ezt nem teszik meg, öngyilkosságot fog elkövetni. Előbb azonban nyilvánosságra fogja hozni du Paty de Clam leveleit.

Erre du Paty de Clam igy kiáltott fel:

— Ez már mégis sok! Hisz ez valóságos zsarolás! Igy hálálja meg nekem ez az ember azt a sok jót, amit vele tettem! De meg fogja keserülni, hogy engem, ártatlan embert, tönkre akar tenni! Elmegyek fölebbvalójához és mindent elmondok neki.

Keresztély gróf azzal fejezte be előadását, hogy ettől az időtől fogva nem látta du Paty de Clamot.

Párisz, augusztus 5.

A semmitőszék elvetette Zola semmiségi panaszát a versaillesi esküdtszék határozatai ellen.

Párisz, augusztus 5.

A vádtanács kimondta, hogy Bertulus vizsgálóbiró illetéktelen a vizsgálat vezetésére mindazokra a hamisitásokra nézve, amelyekkel du Paty de Clam ezredest vádolják. Leblois és Pellieux tábornok megjelentek ma délelőtt Fabre vizsgálóbirónál. — Fabre délután a hadügyminiszterhez ment. Judet hosszabb levelet intézett a köztársasági ügyészhez, amelyben azt kivánja, hogy haladéktalanul inditsák meg a vizsgálatot a hamisitási vád ügyében, amelyet Labori ellene emelt.

A szirének.

Heine mondta egyszer, hogy a filigrán franczia nők csak azért születnek, hogy mint szirének a hatalmas germán férfiakat elnyeljék.

A franczia nők azonban nemcsak a „Dalok könyvé"-nek szerzőjére voltak ily rendkivüli hatással, hanem Bismarckra, az elhunyt vaskanczellárra is. Bismarcknak nem voltak ugyan kalandjai, de azért sürün megfigyelte a nőket és fönmaradtak elmés megjegyzései a különböző nemzetek asszonyairól.

Hazájában a drezdai nők tetszettek néki a legjobban. Drezdában — mondotta egyszer — a szép leányok minden bokorban teremnek. A német hölgyek mellett legjobban bámulta az oroszokat, ugy, hogy midőn 1862-ben Párisba ment és szóba került Eugénia császárné, azt mondta:

— Ő egyike a legszebb nőknek, akiket valaha láttam, daczára Szent-Pétervárnak!

De mentől tovább időzött Párisban, annál nagyobb leikesedéssel beszélt a franczia nőkről. Halljuk csak, mit ir róluk feleségének és Arnim asszonynak:

„A párisi nők nem szépek a szó klasszikus értelmében, de minden mozdulatuk elragadó és bájos. A csunya dolgok is megszépülnek, ha tőlük látjuk, és mint királynők járnak-kelnek krinolinban és pongyolában egyaránt. Mily nevetségesek velük szemben a mi bourgeoisbeli asszonyaink, vagy a mi tanácsosnéink! Aztán sokkal egyénibbek, mint más nők és lényük elevensége engem is megdöbbentett csak ugy, mint Moltket. Az idegennek nem is könnyü őket hamarosan megismerni . . ."

Bismarck szubtilis megfigyelő volt. Leveleiben apróra leirta a párisi nők szokásait, ruházatát — sőt toilette-titkaikat is — hajviseletüket, piczi lábaikat, jól gondozott kezöket, toilette- és konyha-budgetjüket. De mint jó német hozzáteszi, hogy még sem izlett neki semmi sem oly jól, mint a neje és a német asszonyok főztje.

— Soha gazdagabb diszebédeket — mondja Bismarck — nem láttam, mint 1851-ben Frankfurtban, de valamennyinek a pezsgőjétől sem lehetett ugy becsipni, mint a franczia nőktől.

És párisi benyomásai alatt a franczia nők detronizálták szivében az oroszokat.

Olvasva Bismarck lelkes nyilatkozatait a „parisienne"-ről, eszünkbe jutnak Mérimée Prosper finom apergus-i, amelyeket papirra vetett, amikor egy szép comtesse párnáján meglátta egy Teutonnak a himzett arczképét: annak szimbolumául, hogy a franczia grófnő a rózsalánczain fogva tartja a németet.

És igazak a Heine fönt idézett szavai is: a franczia szirének csak azért születtek, hogy a hatalmas germán férfiakat elnyeljék.

De amig Bismarck élt, még sem nyelték el őket . . .

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Théatre paré.** Ő felsége uralkodói jubileuma alkalmából a bécsi udvari operában díszelőadás lesz, a külföldi fejedelmi vendégek jelenlétében. Ezen az estén előadják Thun Krisztina grófnőnek „A császár álma" czimű alkalmi darabját. Az első kép egy termet ábrázol a Habsburgok svájczi kastélyában, az Aare folyó mentén. I. Rudolf vizió alakjában látja dinasztiája történetének több eseményeit. Ez a vizió szolgáltatja az anyagot a több tíz képhez. A legnevezetesebbek: Bécs ostroma 1683-ban; a pragmatica sanctio kihirdetése; udvari élet Mária Terézia alatt; a bécsi kongresszus tagjai (Isabey híres festménye nyomán). Az alkalmi szinmüvet az Opera és a Burgszinház tagjai játszák. Az első estén, deczember elsején, kizárólag meghivott vendégek lesznek jelen, a következő négy estén a nagyközönség számára is előadják.

* **Richter — bécsi polgár.** Richter János, a győri származásu hirneves dirigens, aki öt esztendeig (még a hetvenes években) a budapesti Nemzeti Szinháznak volt első karmestere, azóta pedig, rövid megszakitással, a bécsi udvari opera karnagya, tegnap Lueger polgármester előtt letette az esküt, mint Bécs város polgára. Lueger beszédet intézett hozzá, kiemelve, hogy Richter mily nagy érdemeket szerzett Bécs városa zeneélete körül.

* **Sarah Bernhard parókája.** Sarah Bernhardt egyik legközelebbi szerepe a reichstadti herczegnő lesz Rostand történeti szinmüvében, a „L'aiglon"-ban. (A fiatal sas). A müvésznő már a mult hetekben, amikor Londonban időzött, foglalkozott behatóan a reichstadti herczegnő — parókájával, amelyet e darabban viselni fog. Évégből egyenesen az angol udvari fodrászhoz, Clarksonhoz fordult, aki azután elkészitette a kivánt parókát. Sarah Bernhardt elragadtatásában elküldte neki arczképét e fölirással: „A hajmüvészek királyának — Sarah Bernhardt."

* **Lengyel dalosok Magyarországon.** A lembergi egyetem „Boján" nevü dalköre a jövő héten ellátogat Magyarországra. Kedden, 9-ikén, jótékonyczélu előadást tart Máramaros-Szigeten a szinházban, ahol jelenleg Komjáthy János társulata játszik.

* **Ujdonságok a szinkörben.** A városligeti szinkörben most az ez idei hetedik ujdonságra készülnek. Ez a „300-ik törvényczikk" czimü vigjáték. Utána előadják Géczy István „Leszámolás" czimü népszinmüvét, majd a „Keleti utazás" czimü német bohózatot amelyet Festetich Andor forditott és egy másik bohózatot ezen a czimen: „Kié a gyerek."

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

⁂ **Télfy-könyvtár.** Az elhunyt kitünő hellenista, Télfy Iván, a budapesti egyetem könyvtárának hagyta kritikai gonddal egybegyüjtött s nagyrészt görög klasszikai müvekből álló bibliotékáját. A nagybecsü hagyományt dr. Máté Sándor, a könyvtár igazgatóhelyettese ma vette át Lakatos Aladártól, a hagyaték gondnokától.

⁂ **Bessenyei-oda.** Bessenyei György érczszobrát Nyiregyházán ez évi október hónap első felében fogja leleplezni Szabolcs vármegye közönsége. Ez alkalomra egy, Bessenyei György érdemeit dicsöitö ódát kiván a megye iratni és tiz darab 20 frankos aranyat tüz ki pályadijul. Beküldési ideje szeptember 3-ának délután 5 órája. A pályamüvek, melyeknek irodalmi szinvonalon álló, abszolut becsü s szavalásra alkalmas költeményeknek kell lenni, idegen kézzel irva, zárt jeligés levéllel, Mikecz alispánnál nyujtandók be.

⁂ **A zoologosuk kongresszusa.** A természetbuvárok az idén Cambridgeben tartják meg nemzetközi tanácskozásukat. A nemzeti muzeum dr. Horváth Gézát, a nemzeti muzeum természetrajzi tárának igazgató őrét küldi ki a kongresszusra, akit egyuttal az angol muzeumok zoologiai osztályainak tanulmányozásával is megbizott.

FŐVÁROS.

(**A főváros uj épülete.**) A székes főváros közgyülése elhatározta, hogy az V. kerületi elöljáróság, az V. kerületi tüzőrség, az ojtó- és nyirktermelő intézet, valamint a kerületi adófelügyelőségi osztály végleges elhelyezése czéljából háromemeletes uj épületet emel a V. kerületben, a Szalay- és honvéd-utcza sarkán fekvő fővárosi telken és az épitésre és berendezésre szükséges 217,000 forintnyi költséget az ötven milliós kölcsönből fedezi. A belügyminiszter e közgyülési határozatot jóváhagyta.

(**A Károly-kaszárnya átalakitása.**) A régi városházán levő hivatalok elhelyezésére tudvalevőleg a Károly-kaszárnya gránátos-utczai részét szemelte ki a főváros. E végből a laktanyának ez oldalán sok átalakitást kell eszközölni, ami 152,000 forintnyi költséget jelent. A főváros közgyülése annak idején elhatározta, hogy ezt a költséget is, mint minden költséget az ötven milliós kölcsönből kamat nélkül előlegezik s a főváros a jövő esztendőtől kezdve tiz év alatt visszafizeti ez összeget ugy, hogy a megfelelő részleteket évente besorozza a rendkivüli kiadások közé. A belügyminiszter ma érkezett leiratában jóváhagyta ezt a határozatot is.

TÖRVÉNYKEZÉS.

= **Egy rossz szokás.** A mária-radnai uj járásbiró is mostanában foglalta el a hivatalát. És amikor ezt tette, arra a tapasztalatra jutott, hogy Justitia asszonyról sajátságos fogalma van Mária-radna és vidéke lakosainak. Különösen egy rossz szokást vett észre, amelyet egyebütt talán másképp is neveznek, de mivel a járásbiró se nevezte a gyermeket a saját nevén, mi is csak a járásbiró ur kifejezésével élünk és megmaradunk a „rossz szokás" névnél, amikor mint igen érdekes koradalékot reprodukáljuk a járásbiró ur következő körözvényét:

„Megütközéssel tapasztaltam rövid itt létem alatt, hogy a járásomban lakó népesség közt az a rossz szokás van elterjedve, hogy a peres felek a tárgyalások előtt a járásbirósági alkalmazottak lakására ajándékokat visznek.

E cselekmény magában véve büntetendő, de azonkivül morális szempontból a leghatározottabban elitélendő.

Elhatározott akaratom, hogy a vezetésem alatti biróságnál minden szabályellenességet kiküszöböljek, tehát főleg legnagyobb gondom lesz a fentebb vázolt, határozottan rossz szokást teljesen megszüntetni.

E végből komolyan felkérem és felhivom a községi elöljáróságot, hogy községében a legkiterjedtebb módon többször közhirré tegye a lakosság közt, hogy a biróságnál egyáltalán senki senkitől semmi szin alatt bármily értékü tárgyakat hivatalos eljárásai fejében egyáltalán el nem fogadhat és hogy ezen tilalom ellen cselekvők a megvesztegetés büntettét követvén el, esetleg a büntető eljárás következményének teszik ki magukat."

És most Radnán és vidékén pereg a dob, a kisbiró pedig hirül adja mindenkinek, hogy a biró uraknak nem szabad többé se malaczot, se tojást, se csirkét, se szőlőt vinni, mert különben megharagszik a járásbiró ur. Csodálatos, hogy erre nálunk az embereket még mindig dobszóval kell figyelmeztetni.

= **A terézvárosi takarékpénztár sikkasztója.** Böhm Mátyás, a budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsönző részvénytársaság hivatalnoka, most két éve tizezer forint ára részvénynyel Bécsbe szökött. Hogy kirándulása alatt vigan éljen, magával vitte Grüngold Katicza orfeumi hölgyet, akivel előbb idehaza szokott volt mulatgatni. De a dicsőség nem tartott sokáig, mert a bécsi policzia egy mulatóhelyen elcsipte Böhm urat és hazahozták. A könnyelmü sikkasztót, aki egyébként feleséges ember, a budapesti törvényszék negyedfél esztendei börtönre itélte, amit utóbb a tábla négy évre emelt fel. Ma itélt az ügyben a kuria Szentimrey Jernő biró előadása mellett s itt Böhm Mátyást négyévi börtönnel sujtották, ugy, hogy e büntetéséből nyolcz hónapot kitöltöttnek tekintenek.

= **Két válópör.** Az alkotmány-utczai törvényszéknél ma két válókeresetet adtak be. Egy jónevü fővárosi ügyvéd adta be mind a kettőt és pedig az egyiket egy mérnök nevében, a másikat pedig a saját felesége ellen. A két válókereset szövege teljesen egyforma, csak a nevek különbözők. Ennek az egyformaságnak története ez:

Az ügyvéd irodájába beállitott a minap egy mérnök.

— A feleségem megcsalt.

— Az baj.

— El akarok válni.

— Helyes, kérem a részleteket.

— A feleségem fiatal, én öreg vagyok és sokat utazom. A segédemnek, aki szintén fiatal, gyakran velem kellett volna jönnie, de mindig talált valami ürügyet és idehaza maradt. A dolog gyanus volt. Tegnap megnéztem — véletlenül — a segédem kabátját és tudja mit találtam benne?

— A feleségét?

— Nem, csak a feleségem levelét.

— Pardon . . . bocsánat, kiáltott az ügyvéd és izgatottan rohant az előszobába.

Pár pillanat mulva rekedt hörgés hallatszik kivülről, majd megtörve vánszorgott vissza kliensehez.

— Az Istenért, mi baja?

— Köszönöm . . . semmi. Én nemcsak levelet találtam a segédem kabátjában, de arczképet is!

És nyomban megfogalmazta a két egyforma válókeresetet.

= **Az uzsorás levelei.** A minap megirtuk, hogy Schreiber, az Amerikába szökött hirhedt uzsorás, levelet és egy dollárt küldött Czekelius vizsgálóbirónak. Schreiber most ismét irt. Haza szeretne jönni, de nem mer; attól fél, hogy letartóztatják. Arra kéri tehát a vizsgálóbirót, hogy ovadék ellenében szabadlábon védekezhessék. S ha ezt megengedik, ugy visszajön Magyarországba és leteszi a megállapitandó biztositékot. A vizsgálóbiró azonban határozatot nem hozhat, mert addig, amig a vádlott szabadon jár-kel, a biróság nem határozhat ideiglenes szabadonbocsátása dolgában.

= **A nyári szünet.** A budapesti büntető törvényszéknél e héttől kezdve uj tanács tart végtárgyalásokat Eördögh András elnöklése alatt. A büntető járásbiróságtól e hónap elején ment szabadságra Baumann Mór biró, ellenben visszatértek s már tárgyalnak Szabó Géza királyi járásbiró, továbbá Baló Lajos, Bezerédy Bertalan és dr. Schmidt Albin albirák.

SPORT.

+ **A 100,000 koronás Ausztria-dij.** Az Ausztria-dijra, mely össszel kerül eldöntésre a Freudenauban tegnap volt a bánatjelentés. Összesen 48 ló maradt állva, melyek a következők:

Mindig	San Salvatore	Matura	
Debutante	Goldregen	Honour	Bright
Bogdány	Ronny	Masha	
L'Astro	Brodler	Iro	
Or-dur	Per Butters	Stuart	
Egentlich	Titulus bibendi	Electra	
Gomba	Guardian	Fridolin	
Tip-Top	Parázs	Canterbury	
Busserl	Batavia	Chulalongkorn	
Tick-Tack	Nervus rerum	Deaf & Dumb	
Néni	Feeric	Dominik	
Wasa	Valaki	Karl Martell	
Golm	Herkomer	Tartuffe	
Timár	Doppeladler	Meridian.	
Weaner			

+ **Kottingbrunni lóversenyek.** A holnapi nap kimagasló eseménye a vöslaui dij, a meeting legjobban dotált akadályversenye. E futamra még néhány nappal ezelőtt nagyobbszámu versenyző indulását jelezték, holnap azonban ezekből csak három steepler: Snob, Angostura és Voltigeur fognak a starthoz állani. Lehet, hogy Angostura sem fog indulni s akkor a sokat emlegetett vöslaui akadályverseny szánalmas match-csá törpül.

A többi futamok mindenesetre érdekesebbek lesznek, habár azoknál sem várható nagy mezőny a starthoz.

Tipjeink a holnapi napra a következők:

I. Kérdés—Halifax.
II. Isolde—AngelinaCaneros—Elfe.
III. Rothlicht.
IV. Philine—Schlauberger.
V. Voltigeur.
VI. Gábor—Belle Helène.
VII. Gehst'wira—Daffy—Ladrone.

+ **Udvari vadászatok.** Nagy udvari vadászatok lesznek az őszszel Gödöllőn, amelyekre már erősen készülődnek. A gödöllői, szent-királyi, szadai, besnyői, babati és isaszeghi erdőkben igen nagy a vadállomány, az őzek és szarvasok negyven-ötven főnyi csapatokban járnak az erdőn. Így hát a Gödöllőre beránduló fejedelmi vadászoknak élvezetes lesz majd az idei vadászat. A napokban különben próbavadászatot rendeztek, amelyen báró Podmaniczky Géza, gróf Dégenfeld, Ybl Lajos lovag várkapitány és Pettera udvari fővadászmester vettek részt.

+ **Hamis eredmény.** A tegnap Kottingbrunnban futott államdíj eredménye, mint értesülünk, hamis volt. A csökönyös Czigánylegény ugyanis a start pillanatában hirtelen megfordult s ezáltal Veloce-t is akadályozta abban, hogy az elugrott Statesman-nal és Jeu de Barre-ral tartson. A Wahrmann-ló is a folytonos vezetéssel sokat kivett magából, ugy történt aztán, hogy Jeu de barre volt a győztes, s hogy Czigánylegény és Veloce messze hátul kullogtak be a czélhoz.

+ **212½ kilogramm.** Ily nagy sulylyal kellene indulnia Barinkaynak urlovas versenyben, ha gazdája a starthoz küldené. E futam feltételei szesint ugyanis a győztes lovak minden 500 korona összenyeremény után, két kilogrammal többet tartoznak vinni, még pedig halmozva. Minthogy Barinkay eddig sikversenyekben összesen 35,580 koronát nyert, 142 kilogramm többlet jön ki, mely a 72 és fél kilogramm alapsulylyal 212 és fél kilogrammot tesz ki. Ha Barinkayt e sulylyal inditani kellene, akkor nem volna elegendő ólom a kottingbruni gyepen, hogy ez a suly összehozható lenne. Ezelőtt husz esztendővel megtörtént, a frankfurti gyepen, hogy egy Grossfürstin nevü lónak 120 kilogrammot kellett vinnie. E futam propozicziója olyan volt, hogy a dijat csak az esetben adták ki, ha legalább három ló indul. Az istállótárs kedvéért indulni kellett Grossfürstinnek. Az ólmot nagynehezen összeszedegették s ráültették Milne-t, a mostani trainer-t. Gorossfürstin persze jó utolsó volt. Mármost elképzelhető, hogy Barinkayt tulajdonosa nem azért nevezte e versenybe, hogy inditsa, hanem, hogy e verseny propozicioit kifigurázza.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Kaviák Vendel kis-hartai országos közvetitő-intézeti főfelügyelőt a marosvásárhelyi törvényszéki fogházhoz fogházfelügyelővé nevezte ki.

Pályázatok. A monori (Budapest) adóhivatalnál adótiszti állásra, a beregszászi pénzügyigazgatóság számvevőségénél számtiszti állásra, a szeredi (Pozsony) adóhivatalnál adótárnoki állásra, a kassai törvényszéknél aljegyzői állásra, a nyiregyházai pénzügyigazgatóság számvevőségénél számgyakornoki állásra, az antalfalvi (Nagy-Becskerek) adóhivatalnál gyakornoki állásra lehet a folyamodványokat benyujtani.

Magyar név. Konopaszik már. alkalmazott budapesti lakos, valamint kiskoru Margit, Juliska és Ilona gyermekei Horvátra, Kaszner Lajos már. alkalmazott budapesti lakos, valamint kiskoru János, Katalin és Gizella gyermekei Köbölkutira, Mártens József már. főkalauz budapesti lakos, valamint kiskoru József, Rezső, Irma, Álajos és Katalin gyermekei Morvaira, Brük Árpád vasuti hivatalnok budapesti lakos valamint kiskoru Irén, Olga és Piroska gyermekei Bánóra, Weber János vasuti ellenőr budapesti lakos, valamint kiskoru Paula és Jenő gyermekei Takácsra, Rosenheim János vasuti ellenőr budapesti lakos, valamint kiskoru Mari, Gizella, Erzsébet és Magdolna leányai Radnaira, Eggenberger Ödön vasuti díjnok budapesti lakos Erdősre, Lechner Ágost vasuti hivatalnok bpesti lakos Lukácsra, Berger József vasuti ellenőr budapesti lakos, valamint kiskoru Gyula Ferencz és László gyermekei Berényire, Muriny András vasuti munkás L-ujvári lakos Murányira, Mikló Flóris vasuti málházó L-ujvári lakos Miklósira, Czapkay (Rautenstrauch) Vilmos vasuti kocsirendező markusfalvi lakos Radnaira, Orjeska János szkaliki lakos, valamint kiskoru János és Emília gyermekei Ruttkaira változtatták nevüket belügyminiszteri engedélylyel.

Árverések a fővárosban. Lednitzky Márton ingóságai József-körut 65. augusztus 13. Szily Józsefné ingóságai Mátyás-tér 5. augusztus 13. Bukovits Bertalan ingóságai Erzsébet királyné-ut 26. augusztus 6. Ettl József ingatlana II. Fő-utcza 77. I. 10. augusztus 24. Müller Károly ingóságai Lipót-körut 3. augusztus 6. Fodor Lipót ingóságai Zsigmond-utcza 27—29 augusztus 12. Müller Ármin ingóságai Lehel-utcza 23. és Külső-Váczi-ut 14. augusztus 6. Goldmann Vilmos ingóságai Erzsébet-körut 6. augusztus 6. Korytovszky Konstantin ingóságai Bulyovszky-utcza 34—36 augusztus 11. Maga János ingóságai Külső-Váczi-ut 88. és Tisza-utcza 9. augusztus 8. Tauszig Pál ingóságai Elemér-utcza 6. augusztus 6. Schönwald Bernát ingóságai Alkotmánylutcza 22. augusztus 22.

A vidéken. Singhoffer Ágost ingóságai Budafokon (Budapest) augusztus 9. Pollák József ingatlanai Czecze (Székesfehérvár) községházánál augusztus 26. Vaszilyev Uros ingatlanai Melencze (Török-Becse) községházánál szeptember 14. Vörös Pál ingatlanai Török-Becsén szeptember 3. Ifjabb Szita Mihály ingóságai Héthalomban (Szirák) augusztus 12. Szunyogh és társai czég ingóságai Hidegkuton (Budapest) szeptember 15. Keszler Böhm és Bauer ingóságai Salgó-Tarjánban augusztus 16. Durvay Antal ingóságai Köpcsényben (Magyar-Óvár) augusztus 19. Ifjabb Patkó Józsefné Szirákon augusztus 19. Ferencz Mózes ingóságai Mosóbányán (Sz.-Cseh) augusztus 26. Egersdorfer Ádám ingatlanai Városlőd (Veszprém) községházánál augusztus 29. Kacz Fülöp ingatlanai Nyirbéltek (Nyirbátor) községházánál augusztus 31. Soós Gábor ingatlanai Duna-Szerdahelyen augusztus 22. Molnár és Kiss utadai ingóságai Zilahon augusztus 17. Rada József ingatlanai Páhi (Kis-Körös) községházánál augusztus 27. Löwinger Ignácz ingatlanai Pápán augusztus 26.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

K. A. *M.-Cséke.* Viczinális vasutról menetközben leszállani, az üzleti szabályok értelmében tilos, de hosszas gyakorlat által szentesitve lett ez a rossz szokás.

Cs. J. *N.-Szalonta.* A madarak között leginkább a papagályok tudnak beszélni, csupán Poe Edgar irótársunk hollójáról regélik, hogy megtanulta azt az egy szót, hogy: sohasem! De az ilyen holló még ritkább a fehérnél.

Egy hü olvasó. *Budapest.* A rovatvezetőt figyelmeztetjük s ha lehet azt a jegyzést is hozzuk. Mindenesetre örülünk, ha olvasóink igényét ebben a részben is kielégithetjük.

Hivatal. *Kunhegyes.* Képkereskedő, illetve könyvkereskedő utján megrendelheti. Czégeket nem ajánlunk.

R. B. *Eger.* A magánvizsga alapján képesitett önkéntesek semmiféle állami kedvezményben nem részesülnek.

Krizsovánszky, *Zilah.* Rutinirtság = gyakorlottság; pedisták = gyaloglók.

T. K. *Guta.* Sajnálatunkra nem tudunk tanácsot adni. Forduljon a fogorvoshoz.

E. S. *Budapest,* Podmaniczky-utcza 57. A keresett Kaczér Vilmos nem munkatársa az „Országos Hirlap"-nak és sohase volt az.

NYILT-TÉR.

Gleichenberg-gyógyhely
Stájerországban.
Gyógyeszközök: Alkalikus-muriatikus források, savó-, tehén- és kecsketej (szárurtakarmány), kefyr, fenyő és gyógybalczások, forrás-só, poriasztás magán-kamrákban, pneumatikus-kamara, szénsavas acélfürdők, pezsgő-fürdő, hidegviz-gyógyintézet.
Idény: május 1-től, szeptember végéig.
Felvilágositás és prospectus ingyen. Lakásmegrendeléseket elfogad
a Gyógyigazgatóság Gleichenbergben.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, augusztus 5. (C. T. B.)

	augusztus 5. cents	aug. 4. cents
Buza szeptemberre	72¼	71
„ deczemberre	71½	69⅝
Tengeri szeptemberre	37⅞	37½

Chicago, augusztus 5. (C. T. B.)

	augusztus 5. cents	aug. 4. cents
Buza szeptemberre	67¼	66¼
Tengeri szeptemberre	33⅜	33

Kereskedelmi kikötő Budapesten.

Országos jelentőségü esemény készül a kereskedelmi miniszteriumban. A Budapest-dunai kereskedelmi kikötő ügye, amelyről már ismételten szó volt, végre a megvalósulás stádiumába jutott.

Nem sok idő mulva Budapesten, mint kereskedelmi emporiumban, meg lesz oldva a modern kereskedelmi politika nagy problemája: a szárazföldi és vizi közlekedési eszközök egymást kiegészitő és egységes működése. A hatalmas Duna folyam eddig szinte parlagon hevert, ez a nagyszabásu közlekedési ut kereskedelmileg és a forgalom szempontjából eddig kihasználatlanul szelte keresztül Magyarországot s ami viziközlekedés eddig volt és fejlődött, az a gróf Széchenyi István kezdette akczió eredménye.

Most végre a kereskedelmi kormány annak az inditó erőnek a behatása alatt, amelylyel a boldogult Baross Gábor a Kárpátoktól az Adriáig és a Vaskapuig Magyarország forgalmi, kereskedelmi és közlekedelmi rennaissanceát megnyitotta, — a megkezdett dolgok folytatásán kivül Budapest világvárosi jellegének nem kis előnyére, nagyszabásu kereskedelmi kikötő felépitésén és berendezésén dolgozik.

Nem ugynevezett téli kikötőről van itt szó, mert az a kereskedelemnek nem tesz szolgálatot, hanem egy oly nagyszabásu kereskedelmi kikötőről, amelynek konstrukcziója szerint a vasuti és hajózási közlekedési eszközök, a kereskedelem és forgalom érdekeinek szem előtt tartásával egységesen működnek. A kikötő egybe lesz kötve vasuti vágányokkal, a vasuti pályaudvarokkal és ellátva dockokkal, raktárakkal, elevátorokkal és terrászokkal, a modern kikötő szükségleteinek és egy nagy kereskedelmi emporium követelményeinek megfelelően.

Az igy jelzett tervnek szellemében folyik a munka. A kereskedelmi miniszteriumnak egy k ü l ö n m ü s z a k i o s z t á l y a dolgozik a terveken, mely osztály a kereskedelmi miniszteriumtól elkülönitve, egész más épületben, serényen, de csöndben végzi munkálatait. Ennek a müszaki osztálynak a hivatalos czime: A b u d a p e s t i k e r e s k e d e l m i k i k ö t ő e l ő m u n k á l a t a i n a k i r o d á j a.

A tervekről és a részletekről felvilágositásokat a müszaki iroda még nem ad senkinek. A hallgatást fontos pénzügyi szempontok magyarázzák. Egyelőre diskrét dolog, hogy merre és hogy minő területeket vesz igénybe a kereskedelmi kikötő, hogy milyen épitkezési munkálatokat és milyen közlekedési utvonalakat fog felölelni. A tervek azonban már oly előhaladott stádiumban vannak, hogy a napokban maga a kormány feje, Bánffy miniszterelnök is megtekintette a terveket az irodában s azután a helyszinre is kirándult.

Az előmunkálatok még hónapokig fognak eltartani és a miniszterium csak azután fog a végleges tervekben megállapodni. A most folyó munkálatok megkezdése előtt a kormány az érdekelt kereskedelmi és közlekedési faktorok véleményét is bekérte s a tervek eme szempontok és szükségletek figyelembe vételével készülnek.

A munkálatok élén Gonda Béla miniszteri osztálytanácsos áll, a müszaki iroda vezetője pedig Izsáky müszaki tanácsos. A kereskedelmi kikötő előmunkálatainak irodája Budán van a fő-utcza egyik bérházában.

Ipar és kereskedelem.

A bolgár állatbehozatal ellen. A bolgár kormány jegyzékére vonatkozólag, melylyel a magyar kormánynak a bolgár állati termékek behozatalát és átvitelét tiltó rendelete ellen tiltakozik, Szófiából a következőket irják: A földmivelési és kereskedelmi miniszterium kebelében tagadni akarják, mintha alapos volna a magyar kormány rendelkezésének olyan megokolása, amely a be- és átvitel megtiltására állategészségügyi szempontok voltak mérvadók. — Ellenkezőleg ugy akarnák feltüntetni a dolgot, mintha a verseny, melyet a bolgár állati termékek még a magyar piaczokon is a magyar gazdaságnak okoz, inditotta volna a magyar kormányt a rendelet kibocsátására. A bolgár kereskedelmi miniszter jegyzéke kiemeli, hogy a kormány mindenkor a legnagyobb szigorral kezelte az állategészségügyi rendszabályokat és hogy „komolyabb" állati betegségek nem is forditak elő. Miután az utóbbi időben különösen a magyar ipar részéről mutatkozott nagyobb agilitás Bulgáriában és esetleges megtorló intézkedések a már elért sikereket kedvezőtlenül befolyásolnák, kormánykörökben azt remélik, hogy a magyar kormány már legközelebb visszavonja a tiltalmat.

Uj villamos iparrészvénytársaság van Bécsben alakulóban, amelynek czime „Osztrák Unio villamostársaság" lesz.

Franczia borbevitell vám. Borkivitelünk Franczia ország ba az utolsó években nagyon hanyatlott. Míg 1892-ben még 80.503 hektoliter bor ment ki Franczia országba a közös vámterületről, addig a mult évben egészben 320 hektolitert küldtünk Bordeauxba. Daczára ennek érdekelni fogja a termelőket és kereskedőket, hogy a franczia képviselőház egyik csoportja beadványt intézett a földmivelésügyi miniszteriumhoz, amelyben az eddigi 7—11 frankos importvám 18—25 frankra való felemelését inditványozza.

Kőbányai sertésplacz, aug. 5. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 59—59½ krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgrig terjedő sulyban) 59—59½ kr. Könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban: 60—60½ kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban 59—59½ krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 59—60 krajczárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 59—60½ krajczárig. Sertéslétszám: 1898. aug. 3. napján volt készlet 45.284 darab, aug. 4-én felhajtatott 478 drb, augusztus 4-én elszállittatott 337 darab, augusztus 5-ére maradt készletben 45.425 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, aug. 5. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. augusztus 4-én érkezett 361 drb. Készlet 120 darab, összes felhajtás 481 drb. Elszállittatott budapesti fogyasztásra 380 drb, elszállittatlan maradt 101 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—60 kr, 220—280 kilós 58—60 krajczár, 320—380 kilós 58—60 kr, öreg nehéz 58—60 krajczár, malacz 38—40 kr. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti borjuvásár, augusztus 5. A mai vásárra felhajtatott 610 darab belföldi borju, eladatott 610. Napi árak: belföldi borjuk 30—43 forint, kivételesen 44 forint.

Közlekedés.

Alpesi vasut megnyitása. Zürichből jelenti egy mai táviratunk: A Sermon-Matterhorni alpesi vasut megnyitását e hónap 20-ára tüzték ki. Ennek a vasutnak megnyitásával a legnagyobbszerü alpesi vasutat adják át a forgalomnak.

Vasuti kimutatások. A déli vasut kimutatása 4,083.430 forintnyi bevételt tüntet fel, ami 22.318 forintnyi többletnek felel meg. A végleges leszámolás januártól márczius ig 234.503 forintnyi többletet mutat. — Az osztrák-magyar államvasut bevétele 2,313.020 forint, ami 1231 forintnyi kevesbletnek felel meg. A leszámolás márczius ig 92.761 forint többletet eredményez.

Szakirodalom.

A „Magyar Iparoktatás" havi folyóiratának most megjelent 20-ik füzetével második évfolyama bezárult. Hazai iparoktatásunk e közlönye fontos missziót teljesit a maga körében. Jelen II.-ik évfolyam huszonnégy szerzőnek harmincnyolcz szakdolgozatát tartalmazza s ötvenhatra rug azon szakczikkek száma, melyek az iparoktatás különböző kérdéseivel foglalkoznak. Hat rovat nyilvántartója mindama bel- és külföldi mozgalmaknak, melyek a szakoktatás egyetemes terén lefolynak. A „Magyar Iparoktatás" nem csupán a szakkörök szolgálatában áll, hanem magának az egész iparososztálynak is. Egy husz füzetből álló évfolyam előfizetési ára 5 forint.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, augusztus 5.

A hivatalos kimutatás a termés eredményéről — amint jeleztük — tényleg kellemetlen meglepetést keltett az optimisztikus nézetekhez hajló tőzsére nál és az irányzat az egész vonalon megszilárdult. A tegnapi csorba tehát ki volna köszörülve.

A határidőpiaczon zárul a szeptemberi buza 8 forint 28 krajczáron, a márczius i 8 forint 40 krajczáron, a szeptemberi rozs 6 forint 56 krajczáron, a szeptemberi zab 5 forint 35 krajczáron, a márczius i 5 forint 59 krajczáron, a tengeri augusztusra 4 forint 92 krajczáron, szeptemberre 4 forint 96 krajczáron, májusra 4 forint 28 krajczáron. Kenyérmagvaknál és tengerinél tehát mintegy tiz krajczárt tesz az árjavulás.

A leszámoló iroda ujabb 4000 métermázsa kukoricza felmondásáról számolt be; de e tételeket simán átvették. Egyébként ma a következő liquidaczionális kurzusokat állapitották meg: tengerire 4 forint 88 krajczár, repczére 12 forint 50 krajczár.

A készáru-forgalomban elkelt 24.000 métermázsa buza 10 krajczárral magasabb áron. E hó végén való szállitással fizettek 77 kilós buzáért 9 forint 15 krajczárt, 79 kilósért 9 forint 35 krajczárt 3 hóra.

Rozs szintén szilárd irányt követett és 7 forint 15 krajczárig terjedő árakat ért el. Augusztus végén való szállitással elkelt 1000 métermázsa 7 forinton budapesti paritással.

Árpa ártartó és 5 forint 60—85 krajczáron értékesitheto Kőbányára. Egy tétel: 1000 métermázsa középárpáért 6 forint 97 és fél krajczárt fizettek Kapuvárott.

Zab keresett, ára 5.70—95 forint Budapesten.

Tengeri, szilárd 5.10—15 forinton értékesithető Budapesten. Uj tengeriből elkelt 2800 métermázsa a téli hónapokban való szállitással 3 forint 30 krajczáron Verseczen.

A külföldi piaczok szilárd irányt követtek. Amerikában ⅞ centig terjedt az árjavulás, Liverpoolban ¾ pennyvel emelkedett a redwinter jegyzése, Párisban 30 centimes-el a liszt ára. Berlin, London változatlan.

Thomann, a chicagói crop-export, megint megelőzte a washingtoni mezőgazdasági hivatalt havi becslésével az Unió termésére nézve. Tegnap este megjelent kimutatása az augusztus elsejei állapotot veszi alapul és e szerint őszi buzában a kilátások a normális termés 84·2 százalékának, tavaszi buzában 95.8 százalékának és zabban 81·9 százalékának felelnek meg. Thomann, aki eddig nagyon vörmesen itélte meg a helyzetet, most tehát inkább a hivatalos jelentés becslése felé közeledik. A buzatermés eszerint az Egyesült-Államokban alig lesz majd 600 millió bushel.

Előfordult készáru-eladások.

Munnyiség métermázsában	ó vagy uj	Áru	Faj	hektoliterenkinti suly kilogrammban	Átadási hely és megjegyzés	ár netto 100 kilogr.-ért	készp. vagy 3 hóra
200	uj	buza	tiszavidék	81	Budapest	9.80	3 hó
400	„	„	„	80³	„	9.80	„
200	„	„	„	80	„	9.75	„
400	„	„	„	80	sárga Bpest	9.60	„
100	„	„	„	79⁵	„	9.55	„
100	„	„	„	79⁸	„	9.65	„
200	„	„	pestvidék	81	„	9.57½	„
200	„	„	„	80	„	9.60	„
100	„	„	„	80	„	9.30	„
800	„	„	„	80	„	9.62½	„
200	„	„	„	80	Budapest	9.70	„
1000	„	„	„	82	sárga Bpest	9.80	„
300	„	„	„	81	„	9.00	„
100	„	„	„	79⁵	Budapest	9.60	„
200	„	„	„	79	„	9.50	„
100	„	„	„	79	sárga Bpest	9.35	„
200	„	„	„	79⁵	„	9.30	„
150	„	„	„	77⁵	Budapest	9.65	„
150	„	„	„	76⁵	„	9.50	„
100	„	„	„	77⁵	„	9.65	„
100	„	„	„	78⁵	sárga Bpest	9.45	„
150	„	„	„	74	„	8.75	„
1600	„	„	„	80	átlag Bpest	9.65	„
500	„	„	„	78	„	9.65	„
100	„	„	fehérm.	80	„	9.75	„
2100	„	„	„	78	„	9.75	„
1000	„	„	„	78	„	9.50	„
1300	„	„	„	78	„	9.60	„
300	„	„	„	78	„	9.45	„
2450	„	„	bartai	77⁵	Budapest	9.57½	„
400	„	„	„	74⁸	„	9.05	„
100	„	„	felsőtiszai	78⁵	„	9.40	„
300	uj	rozs	prima		„	7.10	kp
200	„	„	pestvidéki		„	7.—	„
300	„	„	„		„	6.95	„
100	„	zab	prima		„	5.75	„
200	„	„	„		„	5.70	„
300	„	„	„		„	5.65	„
100	ó	tengeri	„		„	9.10	„
200	„	„	„		Mezőtur	5.—	„
100	„	árpa	takarm.		Kőbánya	5.75	„

Raktárállomány:

	Közraktár	Raktárház	Siló
	métermázsa		
Buza	10500	7816	—
Rozs	1500	—	—
Árpa	1400	497	—
Zab	1400	3	—
Tengeri . . .	32950	2247	—
Liszt	16100	1136	—

Előfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Délelőtti és déli tőzsde Kezd.	Forgalom	Zár.	Délutáni tőzsde Kezd.	Forgalom	Zár.
buza	márcz.	8.26	8.25-27-29 30-32-30 28-32-34	8.32	8.35	8.37-38 39-40-41 42-43-41	8.40
„	szept.	8.15	8.13-15-17 19-21-19 17-15-17 18-21-22	8.20	8.22	8.23-24 25-26- 27-28- 29-30- 32-29-	8.28
rozs	szept.	6.48	6.47	6.46	6.50	6.51-52 54	6.56
zab	márcz.	5.58	5.59	5.60	5.58	5.59	5.60
„	szept.	5.33	5.34	5.35	5.33	5.34	5.35
tengeri	aug.	4.88	4.89-90	4.89	4.88	4.89-90-91	4.90
„	szept.	4.95	4.94-93-92	4.91	4.91	4.92-93 94-95	4.96
„	máj.	4.24	4.26-28 27 26-25-23	4.24	4.24	4.25-26 27	4.28
repcze	aug.	12.50	12.55	12.60	—.—	—.—	—.—

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	ó vagy uj	faj	hektoliterenkinti suly kilogrammban	100 klgr. készpénzára frtól	frtig	hektoliterenkinti suly kilogrammban	100 klgr. készpénzáru frtól	frtig
Buza	uj	tiszavid.	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
			76	9.30	9.35	77	9.40	9.45
			78	9.50	9.60	79	9.65	9.70
			80	9.75	9.80	81	—.—	—.—
„	„	pestvidéki	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
			76	9.25	9.30	77	9.35	9.40
			78	9.45	9.55	79	9.60	9.65
			80	9.70	9.75	81	—.—	—.—
„	„	fehérm.	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
			76	9.30	9.35	77	9.40	9.45
			78	9.50	9.60	79	9.65	9.70
			80	9.75	9.80	81	—.—	—.—
„	„	szerb	75	—.—	—.—			
rozs	„	elsőrendű	70—72	7.10	7.15			
		másodr.		6.95	7.—			
árpa	„	takarm.	60—62	5.50	5.85			
„	„	sörfőz.	62—64					
„	„	sörfőzésre	64—66					
zab	ó	—	39—41	5.60	5.85			
tengeri	„	bánsági	—	5.05	5.10			
„	„	másnemű	—	5.00	5.05			
repcze	uj	kápószta	—	11.75	12.25			
„	„	másnemű	—	—.—	—.—			
köles	„	—	—	—.—	—.—			

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárlata augusztus 5-én pénz	augusztus 5-én áru	augusztus 4-én pénz	augusztus 4-én áru	Leszámoló árfolyamok
buza . .	márcz.	8.31	8.33	8.22	8.24	—.—
buza . .	szept.	8.20	8.22	8.08	8.10	—.—
rozs . .	szept.	6.46	6.48	6.43	6.45	—.—
zab . . .	szept.	5.35	5.37	5.30	5.32	—.—
tengeri .	aug.	4.88	4.90	4.80	4.82	4.88
„	szept.	4.91	4.92	4.83	4.85	—.—
„	máj.	4.24	4.26	4.19	4.21	—.—
repcze .	aug.	12.50	12.60	12.50	12.60	12.50

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, augusztus 5.

A jó hangulatban, mely az utóbbi napokban a tőzsdén uralkodik, ma ismét megszilárdult az üzlet. Már megnyitáskor élénkebben indult; délben pedig ujabb áremelkedések voltak konstatálhatók, különösen a magyar papirok voltak keresettebbek. De az osztrák államvasut iránt is nagyobb érdeklődés nyilvánult, mikor hire érkezett, hogy a legujabb időszaki kimutatásában a tavaly elleni hiány csak csekély 1280 forint, mig a márczius i végelszámolás 92.000 forint többletet deritett ki. Az osztrák hitelt is csak ezután kezdték jobban vásárolni és keresték lassan emelkedő ár mellett egész délutáni 3 óráig. Ekkor azonban külföldi alacsonyabb árfolyamokra ujabb lanyhulás állt be, mely elsöpörte a napi áremelkedéseket. A délutáni zárlat kevés különbséggel olyan, mint a tegnapi.

Az *előtőzsdén*: Magyar hitelrészv. 397.75—398.—, Osztrák hitelrészvény 363.70—364.20, Osztr.-magyar. államvasut 361.50—362.— Közuti vasut 390.50—391.—, Jelzálogbank 251.75—252, Leszámitoló bank 263.80 forinton köttetett.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 363.70, Magyar hitelrészv. 397.75, Aranyjáradék 120.80, Koronajáradék 98.90, Leszámitoló-bank 263.80, Jelzálogbank 251.75, Rimamurányi 254.—, Osztrák-magyar államvasut 361.70, Déli vasut 77.25, Villamos vasut 257.25 forinton.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajáradék 98.82½—98.90, Közuti vasut 391—391.30, Magyar hitelrészvény 398.——397.50, Magyar jelzálogbank 252.50—252.—, Magyar leszámitoló bank 264.25—264.—, Osztr. hitelrészvény 364.15—363.65, Osztrák-magyar államvasut 361.60—362.60, Általános kőszénbánya 101.75—102, Czukoripar 112.—, Adria 218.50.

Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2 forint, 8 napra 4.——4.60 forint, augusztus utoljára 6.50—7.50 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	august. 5.	august. 4.
Magyar aranyjáradék	120.50	120.50
Magyar koronajáradék	98.90	98.90
Magyar hitelrészvény	397.50	397.50
Magyar ipar és keresk. bank	102.75	103.—
Magyar jelzálogbank	252.—	251.50
Magyar leszámitoló bank	264.—	263.50
Rimamurányi vasmü	254.—	254.—
Osztrák hitelrészvény	362.80	364.30
Déli vasut	77.50	77.50
Osztr.-magyar államvasut	363.25	361.80
Közuti vaspálya	391.—	390.75
Villamos vasut	257.25	257.—

Az *utótőzsdén* osztrák hitelrészvény 363.80—363.60, magyar hitelrészvény 397.50, villamos vasut 257.75 forinton köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	august. 5.	august. 4.
Osztrák hitelrészvény	363.60	363.60
Magyar hitelrészvény	397.50	397.25
Osztr.-magyar államvasut	361.75	361.60
Leszámitoló bank	264.—	263.50
Jelzálogbank	252.85	251.50
Rimamurányi vasmü	254.75	254.—
Közuti vaspálya	391.25	390.75
Villamos vasut	257.25	256.75
Ipar. és keresk. bank	—.—	103.—
Déli vasut	—.—	77.25

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, augusztus 5. Terményekben ma is kevés forgalom volt, az árak alig változtak.

Hivatalos jegyzések.

Faj		Az 100 kilogrammonkint Pénz frt	Áru frt
Disznózsir ingyen hordó	budapesti	63.50	64.—
	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	magyar Ia légenszáritott vidéki	—.—	—.—
	városi légenszáritott, 4 darabos	59.—	60.—
	» » 3 »	60.—	61.—
	füstölt	64.—	65.—
Szilva Kész áru Zsákkal együtt göngyölyt tiszta suly helyett	bosznia, 1897. évi usance-minőség	—.—	—.—
	» » » 120 darabos	—.—	—.—
	» » » 100 »	—.—	—.—
	» » » 65 »	—.—	—.—
	szerbiai, » » usance-minőség	—.—	—.—
	» » » 100 darabos	—.—	—.—
	» » » 85 »	—.—	—.—
Szilva Határidőre Minőség 100grammonkint	bosznia, usance-min.	—.—	—.—
	» 120 darabos	10.75	11.25
	» 100 »	12 50	12.75
	» 85 »	17.—	17.50
	szerbiai, usance-min.	10.50	11.—
	» 100 darabos	12.25	12.70
	» 85 »	16.50	17.—
Szilvaiz Kész áru Ingyen hordó	szlavóniai 1897	—.—	—.—
	szerbiai 1897	—.—	—.—
Szilvaiz Határidőre Ingyen hordó	szlavóniai	15.50	16.50
	szerbiai	14.—	15.—
Heremag	luczerna magyar, 1897	—.—	—.—
	vörös aprószemü 1897	—.—	—.—
	vörös középszemü 1897	—.—	—.—
	vörös nagyszemü 1897	—.—	—.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, aug. 5. **A vásári forgalom:** ***Husnál*** a forgalom élénk, árak csökkentek. ***Baromfinál*** élénk, árak szilárdak. — ***Halban*** élénk, árak szilárdak. ***Tej- és tejtermékeknél*** élénk, árak szilárdak. ***Tojásnál*** csendes, árak szilárdak. ***Zöldségnél*** lanyha. ***Gyümölcsnél*** élénk. ***Füszereknél*** csendes. Időjárás: borult, esős. **A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek** hivatalos árjegyzése a következő: ***Hus.*** **Marhahus** hátulja I. 54—58 frt, II. 48—54 frt. **Birkahus** hátulja I. 42—44 frt, II. 38—40 frt. **Borjuhus** hátulja I. 64—68 frt, II. 60—64 frt. **Sertéshus** elsőrendü 62—64 frt, vidéki 46—52 frt. (Minden 100 kilonkint.) **Kolbász** füstölt 60—80 kr (kilónkint). Sertészsir hordóval 65.0—66.0 frt (100 kilónkint). — *Baromfi (élő).* **Tyuk 1 pár** 1.10—1.40 frt. **Csirke 1 pár** 0.55—1.20 frt. **Lud hizott** kilónkint 68—75 kr. — *Különtélék.* **Tojás I láda** (1440 drb) 28.0—29.5 frt. **Sárgarépa 100 kötés** 1.00—4.00 frt. **Petrezselyem** 100 kötés 1.00—4.00 frt. **Lencse** m. 100 kiló 14—18 frt. **Bab nagy 100 kilo** 8—12 frt. **Paprika** I. 100 kiló 30—60 frt, II. 20—28 frt. **Vaj** I. rendü kilónkint 0.80—0.85 frt. **Tea-vaj kilónkint** 0.80—1.10 frt. Burgonya. idei, 100 kiló 2.20—2.50 frt. **Burgonya** sárga 100 kiló —.— frt. — ***Halak.*** **Harcsa** (élő) 0.80—1.00 frt 1 kiló. **Csuka** (élő) —.80 1.20 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, augusztus 5. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.25—19.50. Finomitott szesz nagyban 57.25—57.75 Finomitott szesz kicsinyben 58.—58.⅛, Élesztő-szesz nagyban 57.——57.⅛, Élesztő szesz kicsinyben 57.25—57.50, Nyersszesz adózva nagyban 56.25—56.75 Nyersszesz adózva kicsinyben 57.—57.⅛, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 15.75—16.—, Denaturált szesz nagyban 22.——22.25, Denaturált szesz kicsinyben 22.50—22.75. Az árak 10.000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, augusztus 5. ***Kontingens nyersszesz*** azonnali szállitásra 19.30—19.80 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 19.30—19.80 frt.

Prága, augusztus 5. ***Adózott trippló-szesz*** nagyban 55.50— forinton jegyeztetett. Adózatlan szesz 18.75 forinton kelt el azonnali szállitásra nagyban.

Trieszt, aug. 5. ***Kiviteli szesz*** tartályokban szállitva 90% hektoliterenkint nagyban magyar áru 13.— forint, cseh áru 12.25—12.75 forint, román áru 12—13 forint augusztusi szállitásra.

Bécs, augusztus 5. kontingentált szesz kész áruban 19-50 forinttól 19.80 forintig jegyeztetett. Szilárdabb.

Brünn, augusztus 5. Exkontingens szesz ⅛ forinttal olcsóbban jegyeztetett.

Czukor.

Páris, aug. 5. Nyers czukor (88 fok) készáru 28.75—29.— frk, fehér czukor szept.-re 29.50 frk, okt.-tól 4 hóra 29.75 frank, 4 első hóra 30.50 frank, 4 hóra májustól 31.25 frank. Finomitott készáru 103.——103.50 frank.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, augusztus 5. A készáru piacz hangulata csendes. Az árak tartottak, de az üzlet jelentéktelen, mert a kereslet tartózkodó. A budapesti piacz szilárdabb hangulata következtében a termelők tartják az árakat. A határidők némileg szilárpabbak.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza őszre 8.14—8.11—8.16, rozs őszre 6.69 6.71, tengeri szeptember-októberre 5.22—5.21—5.23, zab őszre 5.69, repcze augusztus—szeptemberre 12.60—12.70 forint.

Páris, aug. 5. *(Zárlat.)* Buza folyó hóra 20.75 frank (=9.86 frt). Buza szeptemberre 20.50 frank (= 9.75 frt). Buza 4 utolsó hóra 20.40 frank (=9.71 frt.) Buza novembertől 4 hóra 20.55 frank (=9.77 frt).

Hamburg, aug. 5. Buza holsteini 198—208 márka (= 11.64—12.23 frt). Rozs meklenburgi 142—154 m. (=8.35—9.06 frt.) Rozs orosz 99—100 márka (= 5.82—5.88 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, augusztus 5. A szilárd külföldi zárárfolyamok, valamint a magyarországi aratásnak hivatalosan konstatált kedvező volta a tőzsdét ma megnyitáskor emelkedő hangulatba terelték. Később azonban megcsappant a vételkedv a fegyvergyári részvények esése folytán, mely a többi értékeket is befolyásolta. Valuták névleg változatlanok. Az ellátás könyü volt 4⅝—4¾%-os report mellett.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 363.87—364.12, Union bank 297.80—298.—, Magyar hitelrészvény 398.25—398.75, Osztrák-magyar államvasut 361.75—361.—, Déli vasut 77.12—77.37, Alpesi bánya 166—166.40, Rimamurányi 253.75, Török sorsjegy 60.70—61.10, Magyar általános kőszén 102.75.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 363.87. Magyar hitelrészvény 398.—, Anglobank 158.—. Union-bank 297.75. Länderbank 229.25, Osztrák-magyar államvasut 361.25, Déli vasut 77.37, Alpesi bánya 166.10, Májusi járadék 101.90.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 363.75. Magy. hitelr. 397.50, Anglo-bank 158.—, Bankverein 268.—, Unionbank 298.—, Länderbank 229.—, Osztrák-magyar államvasut 362.25, Déli vasut 77.25, Elbevölgyi vasut 265.50, Északnyugoti vasut 249.—, Török dohányrészvény 134.50, Rimamurányi 254.—, Alpesi bánya 166.—, Májusi jár. 101.90, Magyar koronajáradék 98.85, Török sorsjegy 61.—, Német márka ultimóra 58.82 forinton köttetett.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: Magyar aranyjáradék 120.80. Magyar koronajáradék 98.90. Tiszai kölcsönsorsjegy 139.50. Magyar földtehermentesitési kötv. 96.55. Magyar hitelrészvény 397.50. Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 158.75. Kassa-oderbergi vasut 189.75. Magyar kereskedelmi bank 1448.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.— Magyar keleti vasuti állami kötvények 120 20. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 263.—. Rimamurányi vasrészvénytársaság 252.50. 4·2% papirjáradék 101.90. 4.2% ezüstjáradék 101.70. Osztrák aranyjáradék 121.85. Osztrák koronajáradék 101.30. 1860. sorsjegyek 140.50. 1864. sorsjegyek 192.—, Osztrák hitelsorsjegyek 203.50. Osztrák hitelrészvény 364.35. Angol-osztrák bank 157.75. Uniobank 296.—. Bécsi Bankverein 268.50 Osztrák Länderbank 229.—. Osztrák-magyar bank 910.—. Osztrák-magyar államvasut 362.50. Déli vasut 77.75. Elbevölgyi vasut 265.—. Dunagőzhajózási részvény 487.—. Alpesi bányarészvény 167.30, Dohányrészvény 131.60, 20 frankos 9.53, Császári kir. vert arany 5.66, Londoni váltóár 120.05. Német bankváltó 58.80. Az irányzat szilárd.

Bécs, augusztus 4. (*Utótőzsde.*) A déli tőzsde, zárlata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 363.75, Magyar hitelrészvény 398.—, Anglo-bank 158.—, Bankver. 268.—, Union-bank 298.—, Länderb. 229.—, Osztrák-magyar államvasut 362.—, Déli vasut 77.55, Elbevölgyi vasut 265.75, Északnyugoti vasut 249.—, Török dohányrészvény 134.75, Rimamurányi vasmü 253.25, Alpesi bánya 167.10, Májusi járadék 101.90, Magyar koronajáradék 98.90, Töröksorsjegy 61.10, Német márka azonnali szállit. 58.83. Német márka ultimóra 58.82 forinton.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorologiai intézet távirati jelentése 1898. augusztus 5-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm
Árvaváralja	—	+ —	.	Pola	62·7	+ 28.8	.
Selmeczbánya	62.4	+ 19·4	.	Lesina	61·1	+ 24.6	.
N.-Szombat	64.0	+ 19.5	.	Sarajevo	62.2	+ 17.9	6
Magyar-Óvár	64.8	+ 19.6	.	Torino	64.6	+ 20.4	.
Ó-Gyalla	63·2	+ 20.2	—	Flórencz	64.1	+ 20·6	.
Budapest	61·9	+ 20.9	.	Róma	62.5	+ 22.7	.
Sopron	64.7	+ 20·6	.	Nápoly	62.8	+ 23.5	.
Herény	61.1	+ 20.2	.	Brindisi	61.9	+ 23.5	.
Keszthely	63·7	+ 21.0	.	Palermo	63.8	+ 24.8	.
Zágráb	00.0	+ 00.0	.	Malta	61·5	+ 25.0	.
Fiume	62·8	+ 22·2	.	Zürich	68.8	+ 16.8	.
Cirkvenica	62.6	+ 23.6	1	Biarritz	68.6	+ 19.2	.
Pancsova	62·1	+ 21·2	.	Nizza	63.6	+ 28.0	.
Temesvár	61.4	+ 18.8	.	Páris	68.0	+ 14.9	1
Arad	60.5	+ 19.8	.	Kopenhága	61.0	+ 17.8	.
Szeged	61.8	+ 20.5	.	Hamburg	64·0	+ 14.1	.
Szolnok	61.8	+ 22.6	.	Berlin	65.5	+ 16.2	.
Eger	61.8	+ 22.2	.	Christiansund	52.0	+ 10.2	5
Debreczen	61.5	+ 19.2	.	Stockholm	54.8	+ 15.8	.
Késmárk	68.6	+ 17.2	.	Szent-Pétervár	58.1	+ 17.2	.
Ungvár	62.9	+ 17.5	.	Moszkva	62.7	+ 18.4	.
Szatmár	62.3	+ 18.2	.	Varsó	—	+ —	.
Nagy-Várad	00.0	+ —	.	Kiew	61.7	+ 17.7	.
Kolozsvár	61.9	+ 17.4	.	Odessza	—	+ —	.
Nagy-Szeben	62.8	+ 18·4	.	Sulina	61.8	+ 22.8	.
Bécs	65.4	+ 12.0	.	Szófia	61.8	+ 18.6	.
Salzburg	63.8	+ 16.4	17	Konstantinápoly	—	+ —	.
Klagenfurt	64.6	+ 17.4	.				

Az időjárási helyzetben annyiban van változás, hogy az atlanti maximum jórészt Nyugat-Európa fölé vonult és hogy keleten a barométer sülyedt.

Északi és nyugati Európában az eső szaporodott; de délen és keleten megmaradt a száraz jelleg. Németországból számos zivatart jelentenek.

Hazánk nyugati részén előfordultak ugyan apró zivatarok, ge számbavehztő eső alig volt és igy az idő egészben megmaradt száraznak. Egyuttal a hőmérséklet aránylag magas.

Nyugati szelekkel részben felhős idő várható, némi hősülyedéssel és helyenkint zivataros esővel.

VIZÁLLÁS.

— Augusztus 5-én. —

Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás	Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás
Inn	Schärding	+ 168	<	Tisza	M.-Sziget	+ 038	—
Duna	Passau	+ 264	>	»	Tisza-Ujlak	— 028	>
»	Bécs	— 018	—	»	V.-Namény	+ 001	<
»	Pozsony	+ 223	<	»	Csap	— 118	>
»	Komárom	+ 256	>	»	Tokaj	+ 006	>
»	Budapest	+ 224	>	»	Szolnok	+ 045	<
»	Ercsi	—	—	»	Csongrád	+ 020	<
»	Paks	+ 000	<	»	Szeged	+ 072	<
»	Mohács	+ 295	<	»	Titel	+ 249	>
»	Ujvidék	+ 304	>	Szamos	Dées	— 005	>
»	Zimony	+ 218	>	»	Szatmár	+ 070	>
»	Pancsova	+ 160	>	Latorcza	Munkács	— 006	>
»	Báziás	+ 177	>	Laborcza	Homonna	+ 000	>
»	Orsova	+ 237	>	Ung	Ungvár	—	—
Morva	Hohenau	+ 038	>	Ondava	Bártfa	+ 030	—
Vág	Zsolna	+ 018	—	Bodrog	Zemplén	+ 116	>
»	Szered	+ 26	>	Sajó	Zsolcza	+ 150	—
Nyitra	Érsekujvár	—	—	Hernád	H.-Németi	+ 001	>
Rába	Sárvár	+ 045	>	Berettyó	B.-Ujfalu	+ 000	>
»	Győr	+ 242	<	Seb. Kör.	Csucsa	—	—
Dráva	Zákány	+ 050	>	»	Nagyvárad	— 010	>
»	Eszék	+ 248	>	F.-Körös	Belényes	+ 015	>
Száva	M.-Szerdah.	+ 70	>	Feh. Kör.	Borosjenő	— 012	—
»	Zágráb	+ 354	<	Kel.-Kör.	Békés	+ 036	>
»	Sziszek	+ 042	>	K.-Kör.	Gyoma	+ 020	>
Kulpa	Mitrovicza	+ 174	>	Maros	Gy.-Fehérv.	+ 012	>
Unna	Károlyvár.	+ 055	<	»	Arad	— 094	>
Verbász	Novi	— 015	>	»	Makó	+ 034	>
Boszna	Banjaluka	+ 000	<	Temes	K.-Kostély	+ 000	>
Drina	Doboj	+ 007	<	Béga	Temesvár	— 048	<
Mara	Zwornik	—	—	»	N.-Becskerek	+ 000	>

Jelek magyarázata: * = Jeges viz; + = 0 felett; — = 0 alatt < = áradt; > = apadt; ? — kétséges.

Megjegyzések: Csapadékot csak Botfaluról és Károlyvárosról jeleztek.

A Dunán két jelentéktelen árhullám huzódik le, az egyik Bécsnél, a másik Paksnál kulminál; a vizállás közepes vagy középesen aluli.

A Tisza Naménynál és Szolnoktól Szegedig árad, a többi állomásokon apad. Vizállása alacsony.

A Dráva egész hosszában apad; vizállása közepes.

A Száva Zágráb kivételével apad; vizállásai alacsonyak.

BABEL.

Franczia regény. (7)

Irta: **Augustin Filon.**

És az elemek e különbözőségéhez még hozzájárult az életkor, a temperamentum sokféle ellentéte. Az öregek a commune-be kapaszkodtak, megvetették a népet, melynek vendégszeretetét élvezték és melynek nyelvét megtanulni nem akarták. Minek is? Hiszen közel van már a visszatérés napja! A fiatalok, a rajongók, kiket a kalandok láza vitt bele a forradalomba s kiket a katasztrófa ismét kijózanitott, az uj kör, melybe őket sorsuk elvetette, felvilágositott, csakhamar életpályára, barátokra, családokra tettek szert és elfelejtették a politikát.

Időről-időre, évfordulók napján összegyültek egy félig üres, az elmaradhatatlan vörös zászlókkel diszitett teremben, zajos találkozókra. Szónokoltak a tőke, a reakczió, a polgári szabadelvüség ellen, elmondták világfelforgató terveiket. De évről-évre kevesebben voltak és amikor a commune-t éltették kiabálva, ebben nem volt meg a lelkesedés meggyőződése, mert hiszen a commune-t már halottnak tartották.

Egyik ilyen lármás ünnepélyen Marcel Graffard polgárral találkozott és együtt távozott vele. Graffard azzal vezette be a társalgást, hogy a rossz időről panaszkodott, majd a gyülés vitáiról beszélt, annál kedvezőtlenebbül, mert tőle megtagadták a szót.

Marcelt, aki egy hónap óta foglalkozás nélkül volt, s most mindent sötét szinekben látott, Graffard fecsegése felviditotta és ezért ellenmondás nélkül hallgatta.

— Látja, a commune is, meg a köztársaság is lángban ég. A mult évben király kellett a népnek, most a kis Napoleon van a napirenden. Az angolok ugy bánnak vele, mintha már a trónon ülne s ez a nagykövet szemeláttára történik. Francziaországot a bonapartisták szervezkedése nyomja. Van egy tábornok, aki kész a napoleonisták élére állani és egy hajóskapitány, ki kinálkozott, hogy elkiséri a herczeget Francziaországba. Elhiheti nekem, igaz, amit mondok. Benfentes embertől tudom, ki ellopja leveleiket és titkaikat eladja a kormánynak.

— Nos, hát ha a kormány informálva van . . .

— Igen, szakitotta félbe Graffard ravasz arczkifejezéssel. És ha azt mondanám önnek, hogy Mac-Mahon egyetért velük? . . . Oh, aki mindezeket a dolgokat felfedezné, nagy veszélyből mentené ki a hazát! Ez volna a nagy coup! Két férfi, egy fej és egy kar kell hozzá.

— Ön volna a fej? kérdezte Marcell könnyedén.

Graffard nem vette észre a gunyt.

— Természetesen. És miért ne volna ön a kar?

— Tudja, szólt Marcel kis szünet után, ez nem nekem való munka . . . És aztán, gondolja meg, hogy veszélyes, nem könnyü dolog az! . . .

— Nem olyan nehéz, mint ön gondolja. A herczeget nem őrzik jól. A két férfi, ki éjjel-nappal őrködött felette, visszatért Francziaországba. Az egyik bizonyos Ferrand volt, kinek fivére kapus valahol az Opera-Comique mellett . . . Láthatja, jól vagyok értesülve . . . A herczeg egyedül jár sétálni a kutyáival . . . néha a tanára kiséri . . .

Graffard a „tanár" szót megvetéssel hangsulyozta és hozzátette:

— Ah igen! Nagy dolgot lehet itt csinálni, de nem a mai est gyáva komédiásai fogják azt megcsinálni.

Megálltak a „Cheapside" bemenete előtt, a „Mansion House"zal szemben. Ez a hely, melyen napközben annyi ember fordul meg, az est ez órájában egészen elhagyatott.

A hold fénye fehérre festette ezt a nagy, nyolcz emeletes épületet, melyben, kezdve a pinczéktől fel a padlásig, vagy ötven különféle kereskedés, üzlet, iroda volt elhelyezve. Mindezeknek a sürgés-forgása most csendes, jeges álomban pihent el, mi olyan szint adott e kolosszusnak, mintha valami ódon, mozdulatlan rajnamenti vár volna. Az ember azt hihette, hogy elkövetkezett az a Macaulay jósolta korszak, mikor a Papous-k és Maoris-k idegbeteg és agyalágyult unokái a nagy város romjain fognak álmodozni; amikor London már nem nem lesz egyéb, mint egy név, egy emlék, mint Ninive, Palmyra vagy Carthago.

De egész más gondolatok foglalkoztatták a két communistát.

— Nos, ez az eszme nem tetszik önnek?

— Majd meglátom.

— Igen, látnia kell és pedig közvetlen közelről. Nyolcz nap mulva ünneplik meg a trónkövetelő politikai nagykorusitását. Menjünk el ez ünnepélyre mind a ketten.

— Ez olyan kirándulás volna, mint bármilyen más, különösen, ha ön gondoskodnék... mert — tette hozzá Marcel zsebeire utalva — ez időszerint teljesen pőrén vagyok.

— Sebaj! Megbizásból megyünk, a szervező bizottság költségén. Barátságot kötünk a bonapartistákkal és mindent látni fogunk. Rendben vagyunk?

Marcel megigérte, hogy ott lesz a találkán és Graffard felszállt az utolsó bérkocsik egyikére, mely West-Endbe ment.

Márczius 16-ika reggelén megjelent a Charing Cross pályaudvaron, honnan a bonapartista küldöttség utrakelt. Graffard előbb egy „Courtavon Marius", a „Drome küldöttje" névre szóló jegyet adott neki és abban állapodtak meg, hogy nem szólnak egymáshoz, hanem ugy tesznek, mint akik nem ismerik egymást. A kocsiban, melyben Marcel talált helyet, politikáról beszéltek: minden balul megy, minden veszélyeztetve van és az ország szenved s mindent azok a gazok okoznak, kik a kormányon vannak. Marcel ismerte ezeket a beszédeket a kávéházakból, a klubokból s nem változott bennük csak egy szó: a császár helyett most a köztársaságot szidták.

Chislehurst állomásnál kiszálltak, hol nagy sokadalom volt. Azt hihette az ember, hogy Clamarban vagy Courbevoie-ban van augusztus 15-iki estén. „Hol vannak? . . . Ah, itt jönnek! . . . Megyünk hát végre?" Az emberek futkostak, szólitották egymást, a türelmetlen várakozók és érkezők nagy csoportosulásában. Lassankint megindult a tömeg egy emelkedő, kanyargó, árnyas uton. Nagy, kőből épült góth diadalív alatt haladtak el és egy széles plateaun állapodtak meg, mely már tömve volt emberekkel. A franczia tömeg forrongva, nyugtalanul, zugva, haladt két kordon között, melyet csendes angolok képeztek, kik meglepődve nézték a világos nappal, reggel tiz órakor megjelenő fekete ruhákat és fehér nyakravalókat. Marcel egy hosszu legény mellett ment, ki utközben szemben ült vele s ki az egész uton hallgatott. Komor, szomoru külseje csak akkor derült fel egy kissé, mikor egy lovasrendőr ágaskodó lova vonta magára figyelmét.

— Csinos állat! Azt hinném Coco, me lyet Melegnano-ban ültem meg.

— Ön Melegnanoban volt! És, ha szabad tudnom, melyik hadtestben?

— A Baragney d'Hilliers hadtestben.

— Melyik dandárban?

És rájöttek, hogy ugyanabból a dandárból valók.

— Lám, hogy találkozik az ember! szólt Marcel és kezet szoritott vele.

A lármás tömeg, a reggeli napsugárban ragyogó Camden-park, a nagy mélabus „Common", szürke, mozdulatlan, mohhal és gázzal övezett kis tavaival, mintha nem is létezett volna a két bajtársra nézve. Abba a kis olasz városba képzelték magukat, melybe puskaropogás és füstfelhők közepette vonultak be valamikor. Együtt járták be ugyanazon vidéket és voltak tanui ugyanazon jeleneteknek, a nélkül, hogy ismerték volna egymást és ime, most emlékeik egyesitik őket.

— Emlékszel-e? szólt Graffard, tegezve Marcelt, anélkül, hogy észrevette volna. Emlékszel? Az éj leszállt és Ladmirault nem érkezett meg. Ha hallottad volna, mint bömbölt a marsall!

— De hiszen hallottam! Hogy káromkodott, mikor a Roden huszárok visszaszoritottak: minket „Oh nyomorultak . . . . semmiháziak akasztófáravalók . . . ördögbe az ilyen férgekkel!

Hangos kaczagásban törtek ki, mely rájuk terelte a szomszédok figyelmét. A hosszu hirtelen tiszteletteljes hangon tette hozzá:

— Mindamellett kitünő katona volt! . . .

Igy beszélgetve, áthatolták a parkot és mint a többiek, átmentek egy nagy fasoron.

A melegnanói megállt:

— Itt vagyunk, szólt.

Marcel feltekintett és egy egyszerü, vörös téglából épült kétemeletes házat látott maga előtt, melynek diszitményekkel övezett lapos fedeléből árboczszerüen emelkedett ki a zászlórud, büszkén lobogtatva a tricolore-t. A bejárat fölött egy óra és egy czimer ezzel a jelmondattal: „Potius mori quam foedari." Közel az ablakokhoz két régi, majdnem fekete czédrusfa meredt égnek, lassu, ütemszerü nyikorgással hajlitva törzsüket, mint az árboczok a viharban.

— Ismerem ezt a házat — szólt az egykori katona. Már kétszer voltam itt. Valahányszor négy sous-m van, meglátogatom: ez az egyetlen szenvedélyem . . . Ebben a perczben templomban vannak . . . . Jer, tekintsünk körül.

Körül vezette a házon, megmutatta neki kivülről a nagy éttermet, a kis kárpitozott termet, melyben a herczeg „leczkéit tanulja." Azután az előterem küszöbéről, ameddig egy komornyik előzékenységéből eljuthatott, Marcel egy hosszu csarnokot látott, mely az egész házat szelte. Márványból faragott melleszobrok, drága régiségekkel teli szekrények voltak itt elhelyezve s az egészen egy hosszu zöldes szőnyeg futott végig, mely a sok használattól kopottasnak látszott. Mennyi reménnyl és fájdalmat, mennyi elveszett álmot rejt magában ez a régi csarnok! Mennyi füstbe ment tervet szőttek már e végtelen hosszu sétányon! A komor előcsarnok közepén széjjelnyilt s oda az üvegtetőzet szolgáltatta a világosságot. A falak a nagy festmények alatt és a kirakott ébenfából való szekrények mögött eltüntek. A háttérben a kemencze felett nagy metszett tükör emelkedett ki a széles és rendkivül diszes keretből. Jobbról egy XVIII. századbeli aranyozott óra verte a perczeket ünnepélyes rezgéssel, mintha arra akart volna figyelmeztetni, hogy a számkivetés perczei hosszabbak, mint a többiek,

— Itt látja III. Napoleon lovasszobrát — szólt az öreg katona halkan, mint a templomban. Én láttam őt halottaságyán kiteritve. Tábornoki ruhában volt, mint ahogy Solferinónál láttuk, szemei lecsukva, kezei mellén keresztbe téve. Képzelje el magának a fekete diszitéseket, az ezüstgyertyatartókban lobogó mécseket, a püspököket, a mozdulatlan, szöborszerü kamarásokat . . . és a sok, temérdek sok ibolyát . . .

És a tömeg tiz órán keresztül jött, lassan... lassan, hosszura nyujtotta ki a nyakát, tágra nyitotta a szemét és nézte, bámulta, mint nyugszik egy császár a ravatalon . . . . . És milyen csend volt! . . . , Aztán hirtelen felkiáltott egy-egy rosszul lett asszony, zokogásban tört ki valaki a tömegben és istenhozzádott kiáltott egy-egy öreg ember elhunyt császárjának. Nyolcz órára még nem volt vége a zarándokolásnak és kilenczre ujra megnyitották a kaput vagy száz embernek, kik egymagukban érkeztek. Két nap és két éjjel utaztak csak azért, hogy lássák őt, mielőtt koporsóját leszögeznék.

Az egykori katonának reszketett a hangja és szemében könny csillogott.

Ebben a perczben a kertből felkiáltás hallatszott; mindenki a sátor felé sietett, hol az ünnepély végbement. A sátor már majdnem megtelt emberekkel, mikor Marcel és kisérője beléptek. A szorosan egymás mellett levő fejeken át a sátor hátterében egy magas, zászlókkal diszitett emelvényt láttak.

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében
a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. augusztus 5-én.

Állampapirok.

	pénz	áru
Aranyjáradék	120 75	121 25
Koronaértékü jár. adómment. 4%	98 20	98 20
Koronaérték. jár. adómentes 3½%	89 10	85 20
1882. évi államv. ar.-kölcsön 4½%	119 25	120 25
1888. évi " arany-kölcsön	160 25	161 —
Vaskapu-kölcs. ar. ...	90 75	90 50
1870. évi nyeremény-kölcsön	152 20	153 50
Magyar regale-kárt. kötv.	101 60	101 35
Horv.-Szlavon	101 —	102 —
Magyar földtehermentesitési kötv.	97 —	98 —
Horv.-Szlavon	97 75	98 75
Tiszai és szegedi nyer. kölcs.	139 40	140 50
Egyes. járad. papirb. v. ezüstb.	101 70	102 20
Aranyjáradék, adóm. osztr.	121 40	122 —
Koronaértékü járadék osztr.	101 50	102 —
Államsorsjegyek 1854. évből	164 —	165 —
" 1860.	146 25	147 25
" 1860.	160 50	161 50
" 1864.	192 —	193 —
6% Bolgár államv. zálogkölcs.	110 —	111 —
2% Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.	34 —	35 —
3% " (felülb.)	35 —	36 —
4½% Budapesti főv. kölcs.	100 —	101 —
4% "	98 —	98 50
5% Temes-bégavölgy vizszab. t.	98 75	99 25

Záloglevelek.

	pénz	áru
4½% Egyes. budap. főv. tak.	100 —	101 —
5% Kisbirtokosok orsz. földhit.	102 —	104 —
5% ugyanaz 50½ évre	102 50	103 —
4½% ugyanaz 50½ évre	100 —	101 —
4½% Magy. földhit.-int. papirban	100 —	101 —
4% ugyanaz	97 75	98 75
4% ugyanaz	97 50	98 50
4% ugyanaz szab. és talajjav.	96 75	97 75
4½% Magy. helyi érd. vas. kötv.	99 —	100 —
5% Magyar jelzáloghitelbank	100 —	102 —
4½% ugyanaz	100 —	103 50
4% ugy. közs. k. 50 évre	100 —	100 50
4% ugyanaz 50 évre	98 25	99 25
4% ugyanaz nyer.-kötvény	121 —	122 —
4% ugyanaz osztrák felülbély.	122 40	123 40
3% ugyanaz nyer. jegy	19 —	20 —
4½% Magy. orsz. közp. tkptár.	100 25	101 25
4½% Magy. tkptárak közp. jelz.	100 75	101 25
4½% ugyanaz közs. kötv.	100 —	101 —
4% ugyanaz	95 —	95 50
4% Osztr.-magy. bank 40½ évre	100 20	101 20
4% ugyanaz 50 évre	100 20	101 20
4½% Pesti hazai e. tkpt. közs.	96 10	97 —
4% ugyanaz	— —	— —
4% ugy. zálogl. kor. ért.	98 50	99 50
4½% Pesti m. keresk. bank	100 —	101 —
4% ugyanaz	98 25	99 25
4½% ugy. közs. kötv. vf. 110 frt	105 —	106 —

	pénz	áru
4% ugyanaz 210 kor.	99 —	100 —
5% Albina-takarék- és hitelint.	101 —	102 —
5% Aradi polg. tkptár. 40 évre	100 —	100 50
5% Erdélyr. m. jelzáloghitelb.	101 —	102 —
4½% ugyanaz	96 50	97 50
4½% Horv.-szlav. orsz. jelz.-b.	100 50	101 25
5% Nagyszebeni ált. takarékp.	10. —	— —
5% Nagyszebeni földhitelintéz.	101 —	— —
5% Osztrák földhitelint. ny. k.	122 50	123 50
5% Temesvári első tkpénztár	100 —	101 —
4½% ugyanaz	99 25	100 —

Elsőbbségek.

	pénz	áru
4½% Adria m. kir. tengerhaj.-r.	100 50	101 50
4½% Budapesti közúti vasp. r.-t.	98 40	99 40
4% Bpest villamos városi vasut	98 50	99 50
4% Budapest-pécsi vasut	96 50	97 50
4% Déli vasut	— —	— —
4% Kassa-od. vasut 1889. ezüst	99 —	100 —
4% 1889. arany	120 —	121 —
4% ugyanaz 1891. ezüst	99 —	100 —
4% ugyanaz 1891. arany	120 —	121 —
5% Magy.-gácsorsz. vas. II. kib.	102 50	103 50
4% ugyanaz ezüst	98 50	99 50
5% Magyar ny. vasut 1874. kib.	103 50	104 50
4½% Magy. vas. elsőbbs. kölcs.	119 50	120 50
4½% Pesti Lloyd és tőzsdép.	— —	— —

Részvények.

a) Bankok.

	pénz	áru
Angol-osztrák bank	157 50	158 50
Budapesti bankegyesület	103 —	105 50
Első magyar iparbank	175 —	176 —
Fiumei hitelbank	101 50	105 —
Fővárosi bank-részv.-társaság	82 —	83 —
Budapesti giro- és pénz.-egyl.	— —	— —
Hazai bank részvénytársaság	111 50	112 —
Hermes magy. ált. váltóüzl. r.-t.	120 —	130 —
Horvát-szlavon orsz. jelzálogb.	115 —	117 —
Magyar általános hitelbank	— —	— —
Magyar ipar- és keresk. bank	— —	— —
Magyar jelzáloghitelb. II. kib.	— —	— —
Magy. leszám.- és pénzv.-bank	— —	— —
Osztrák hitelintézet	— —	— —
Magyar kereskedelmi r.-t.	200 —	205 —
Magyar takarékp. közp. jelz.-bja	503 —	508 —
Osztrák-magyar bank	910 —	915 —
Pesti magyar kereskedelmi bank	1452 —	1455 —
Unionbank	297 60	298 50

b) Takarékpénztárak.

	pénz	áru
Belvárosi takarékpénztár	102 —	105 —
Budapest III. ker. takarékpénzt.	120 —	125 —
Budapest-Erzsébetvár. takarékp.	84 —	85 —
Bpesti takpxt. és orsz. zálogkölcs.	219 —	221 —
Egyesült budapesti főv. tkptár.	1170 —	1175 —
Magyar általános tkpénztár	310 —	315 —
Magy. orsz. központi tkpénztár	800 —	805 —
Pesti hazai első takarékptár	8150 —	8220 —

c) Biztositó társaságok.

	pénz	áru
Bécsi biztositó társaság	245 —	250 —
Bécsi élet- és jár.-bizt. intézet	265 —	[illegible] —
Első magyar ált. bizt. társaság	3500 —	3550 —
Fonciére pesti biztositó intézet	116 —	120 —
Lloyd magyar viszontbiztositó t.	83 —	85 —
Magyar jég és viszontbiztositó r.-t.	80 —	82 —
Nemz. baleset- munkásbizt. r.-t.	150 —	155 —
Pannonia viszontbizt. intézet	1040 —	1050 —

d) Malmok.

	pénz	áru
Concordia gőzmalom r.-t.	300 —	310 —
Első budapesti gőzmalom r.-t.	710 —	715 —
Erzsébet gőzmalom társaság	287 —	290 —
Luiza gőzmalom részv.-társaság	170 —	172 —
Pannonia gőzmalom-társaság	— —	— —
Pesti hengermalom-társaság	610 —	615 —
Pesti molnár és sütők gőzm. r.-t.	235 —	238 —
Pesti Victoria-gőzmalom	137 —	139 —

e) Bányák és tégl.-gyárak.

	pénz	áru
Brassói bánya-és kohóegyl. r.-t.	— —	— —
Budapest-szt.-lőrinczi téglagyár	263 —	268 —
Egyesült tégla-és czementgy. r.-t.	95 —	96 —
Északm. egyes. kőszénb. és ipv.	140 —	143 —
Felsőmagy. bánya és kohó r.-t.	112 —	114 —
István téglagyár részv.-társaság	76 —	79 —
Kassa-somodi kőszb. r.-t. id. elis.	22 —	24 —
Kőbányai gőztéglagyár-társulat	740 —	745 —
Kőszénbánya-és téglagyár r.-t.	878 —	882 —
Magyar asphalt részv.-társaság	224 —	226 —
Magyar ált. kőszénbánya r.-t.	101 50	102 —
Magyarkeramiai gyár részv.-társ.	159 —	160 —
Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	623 —	629 —
Ujlaki téglagyár és mészégető r.-t.	255 —	253 —

f) Vasművek és gépgyárak.

	pénz	áru
Első magy. gazdasági gépgyár	160 —	165 —
„Danubius" m. hajó-és gépgy. r.-t	95 —	97 —
Ganz és t. vasönt. és gépgyár	2255 —	2275 —
„Nicholson" gépgyár	107 —	110 —
Rimamurány-salgót. vasmű r.-t.	— —	— —
Schlick-féle vasönt. és gépgy. r.-t.	220 —	221 —
Weitzer J. gép- és vaggongy. r.-t.	238 —	240 —

g) Különféle vállalatok

	pénz	áru
„Athenaeum" irod. és nyomd. r.-t.	3[illegible]0 —	395 —
Franklin-társulat	257 —	260 —
Kosmos-műintézet	90 —	95 —
„Pallas" irod. és nyomdai r.-t	195 —	200 —
Pesti könyvnyomda részv.-társ.	1500 —	1550 —
Általános vaggonkölcs. társulat	655 —	660 —
Budapesti ált. villamossági társ.	119 —	121 —
Egyesült magyarhoni üveggy. r.-t.	— —	— —
Első magyar betüöntöde r.-t.	150 —	152 —
Első magy. gyapjum. és bizt. r.-t.	420 —	430 —
Első magyar részvénysörfőzde	11[illegible] —	1[illegible]45 —
Első magyar sertéshizlaló r.-t.	265 —	270 —
Első magy. szállitási váll.	130 —	1[illegible]0 —
Első magyar szálloda r.-t.	235 —	240 —
Első pesti spodium és csontl. gy.	135 —	1[illegible]0 —
Fiumei rizsh. és rizskem. gyár	1425 —	1475 —
Gschwindt-féle szeszgyár	465 —	475 —
„Hungaria" árpagyöngy-gyár	— —	— —
Kőbányai király serfőző	48 —	50 —
Kőbányai polgári serfőző r.-t.	85 —	88 —
Magy. czukoripar r.-t. B. elsőjogos	112 —	112 50
Magyar fém- és lámpaáru-gyár	133 —	135 —
Magyar villamossági r.-t.	133 —	139 —
Nemzetközi villamossági társ.	322 —	325 —
Nemzetközi waggonkölcs. r.-t.	620 —	625 —

h) Közlekedési vállalatok.

	pénz	áru
Adria m. kir. teng. haj. r.-t.	218 50	220 —
Budapesti alagut-társulat	— —	— —
Budapesti közúti vaspálya	— —	— —
Ugyanaz élv. jegy	270 —	275 —
Budapesti villamos városi vasut	257 25	257 75
Bpest-ujpest-r.-palotai villam. v.	70 —	75 —
Első cs. k. szab. dunagőzh. társ.	405 —	410 —
Kassa-oderbergi vasut	190 —	191 —
Magyar-gácsországi vasut	213 —	214 —
Magyar nyugoti vasut	210 —	212 —
Máramarosi sóvasut els. részv.	93 —	98 —
Déli vasut	— —	— —
Osztrák-magyar államvasut	— —	— —

Sorsjegyek.

	pénz	áru
Bazilika-sorsj. osztr. felülbély.	6 30	6 90
Bécsvárosi nyer.-kölcs. 1874. évi	170 —	172 —
Budavárosi sorsj. osztr. felülb.	61 70	62 50
Jó-sziv egy. sorsj. osztr. felülb.	3 70	4 10
Magy. vör.-ker. sorsj. o. felülb.	10 50	11 —
Olasz vör.-ker. sorsj. osztr. felülb.	11 50	12 —
Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	20 —	20 50
Osztrák hitelintézeti sorsjegy	203 50	205 50
Pálffy-sorsjegy	66 —	67 —

Pénznemek.

	pénz	áru
Arany, ezüst és királyi vert	5 66	5 71
" 20 frankos vagy 8 frtos	9 52	9 55
" 20 márkás	11 76	11 83
Ném. bir. v. egyenért. bankj. 100 m.	58 80	59 —
Franczia bankjegy (100 frank)	47 50	47 70

Váltók árfolyama (látra)

	pénz	áru
2½% London 10 font sterl.	119 95	120 35
4% Német bankpiaczok 100 m.	58 65	59 05
5% Olasz bankpiaczok 100 lira	44 20	44 40
2% Páris 100 frank	47 50	47 70
4% Svájczi bankpiaczok 100 frank	47 40	47 55
5½% Szentpétervár 100 rub.	126 50	127 50

SZINHÁZAK.

Budapest, szombat, 1898. augusztus 6-án.

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató *Feld Zsigmond.*

—

Szirmay Kornél, a Magyar szinház tagja, mint vendég.

Háromláb kapitány.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Irta: Kövessy Albert és Faragó Jenő.

Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR

—

Az össze-vissza fogadó.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ Ó-BUDÁN.

Igazgató: *Fejér Dezső*

—

Brankovics György.

Kezdete 7 és fél órakor.

Finom női fehérneműeket és

menyasszonyi kelengyéket

jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és fia

szepességi vászonraktára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utcza 11.

Czimbalom-kedvelőknek van szerencsém szab. hirneves „Centrális" czimbalmaimat pedállal vagy anélkül melegen ajánlani. A „Centrális" czimbalomnak azon előnye van, hogy a fenekén alkalmazott acélrudak fenekének megrepedését megóvják és elhárítják az örökös hangolást. — Tekintetbe véve hangszerüzletem szak- és czélszerü berendezését és az anyagok nagybani beszerzését, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy gyártmányaimat felette olcsóbb vételáron bocsáthatom forgalomba, mint bárki. Fel kell emlitenem, hogy hangszereim begyakorolt munkásaim által felügyeletem alatt készülnek.

Számos elismerést bármikor rendelkezésre bocsáthatok.

APPEL IG. BUDAPEST, Gróf Károlyi-u. 24.

2 évi jótállás. Alapittatott 1872.

Képes árjegyzék ingyen.

FOGAK 2 forinttól, anélkül, hogy a gyökeret ki kellene távolitani, szájpadlással s anélkül is (hidmunka). Foghuzás fájdalom nélkül (Cocain-injectio.) Igen tartós fogtömés. — Foghorenőt gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpadlást fölöslegessé teszik.

Főorvos dr. NEUFELD,

Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota.

MERCUR

Bank- és váltóüzlet-részvénytársaság

Budapest, Dorottya-utcza 12. sz.

390,000 korona nyerhető:

1 drb. Osztrák hitel-sorsjegy-igérvénynyel. Huzás szept. 1-én, főnyeremény 300,000 kor. frt. 6.50 1 drb. Osztrák földhitel-sorsjegy-igérvénynyel. Huzás aug. 15-én. Főnyeremény 90.000 kor. 2.— frt

a kettő együtt csak 8 forint.

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kétly egyetemi tanár urak által gyógyczélokra ajánlott

„Malátasöre"

idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemesebb üditő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában **Kőbányán,** vagy a városi irodánkban **VII., Kertész-utcza 40.**

Hirdetések

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

VIII., József-körut 65. szám.

Tisztelettel értesitjük a nagyérdemü közönséget, hogy

butor-raktárunkat

régi helyiségünkből áthelyeztük

IV., Kecskeméti-utcza 6. szám.

alá, hol mindennemü ebédlő-, szalon-, hálószoba- stb. berendezések nagy választékban, tágas, szép helyiségben állnak a t. cz. közönség rendelkezésére. Minél számosabb látogatást kérnek kiváló tisztelettel

NEMES és LENGYEL

Nagy bolthelyiség

a József-körut legélénkebb helyén f. évi november hó 1-ére

kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Katánghy-Naptár-a 1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői **ingyen** fognak megkapni,

hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad:

az ORSZÁGOS HIRLAP KIADÓHIVATALA

VIII. ker., József-körut 65. szám.

Egy hétig a MAGAS TÁTRÁBAN

TÁRSAS KIRÁNDULÁS.

Üdülés, szórakozás s ezen fenséges vidék legszebb részeinek bejutazása.

Indulás: augusztus hó 14-én reggel 7 órakor.

RÉSZVÉTELI-ÁR SZEMÉLYENKÉNT: 50 frt.

Beleértve gyors vonatra és fogaskerekű vasutra szóló menetjegyet, az összes borkocsik, beléptidíjak és 7 napi teljes elszállásolás ellátás. Részletes programmal szolgál a

Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási Közp. Iroda

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCZA 13. sz.

Budapesti

RÖSER-tanintézet.

Alapittatott 1853-ban. Tanulók száma 14648.

Millenniumi oklevél.

3-osztályu **felsőkereskedelmi iskola.** A keresk. akadémiákkal teljesen egyenrangu. Bizonyitványai az egyenes czélra jogositnak.

4-osztályu **polgári iskola.** Bizonyitványai **államérvényesek.**

Nevelő-internátus. Bennlakó növendékek részére.

Beiratás: augusztus 30-tól szeptember 3-ig

Értesitést ad vagy küld

RÖSER JÁNOS,

igazgató.

Budapest, VI. ker., Aradi-utcza 10. sz.

G. Németh I.

Ügyvéd irodája

IX. ker., Ferencz-körut 42.

Gyorsan eljár peres és peren kivüli ügyekben a törvénykezés bármely ágában. Specializálta a közigazgatás terén és szakszerűen elintéz

katonaügyeket

(reklamációk, szabadságolás, póttartalékbahelyezés, nősülési engedély stb.) eljár az

iparügyekben

(iparigazolvány, engedély, bekéltető-bizottság, iparhatóság előtti viták és kihágási ügyek, telepengedély stb.). Kiszközöl szabadalmakat, ittalmérési jogot stb., valamint elintézi az adó- és illetékügyeket. Levélbeli megkeresések gyorsan foganatositatnak. Vidéki ügyvédek helyettesitése mérsékelt dijak mellett. Irodai órák: 8—12-ig. 2—6-ig.

Ügynökök

magas provisió mellett felvétetnek egy igen előnyös szép biztositási ág terjesztésére a **Hamburgi katonaszolgálati, kiházasitási és korbiztositási társulat vezérügynökségénél, Budapest, Almássy-utcza 4.** Biztositásokban nem jártasak kellően kiképeztetnek. **Ugyanott egy pénzbeszedő felvétetik 500 frt kauczió mellett.**

Tornaeszközök, függőágyak, kötéláruk, hálók

ruhateritők fehér kenderből, zsinórok, tőmlők, hevederek, zsákok és ponyvák, valódi angol *Lawn-Tennis* és egyéb társas-játékok,

Seffer Antal

Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utcza 12. sz.

Vidékre árjegyzék szerint.

Haszonbér.

Léczfalva községben (Háromszék vármegye) a nagyborosnyói vasuti állomás közelében, külön kezelés alatt álló mezőgazdasági szeszgyárral kapcsolatos 170 hold szántó, 50 hold rét és kertből álló kényelmes uri lakás, gazdasági épületek, zsellérházakkal bőven ellátott váltó-gazdaság szerint jól kezelt jó minőségü tagositott birtok, teljes gazdasági felszereléssel, vagy anélkül 1898. november elsejétől több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet a feltételek iránt levélben, vagy személyesen augusztus hóban Bálványos-fürdőn; azután Sepsi-Szent-Györgyön a tulajdonos dr. Bodor Tivadar ügyvédnél. A birtokot megmutatja Kiss Sándor felügyelő éLczfalván.

Jókai Mór

összes müvei nemzeti kiadása

100 KÖTET

Diszes kötésben 250 frt

90 kötet már megjelent

Ez év folyamán a nagy munka teljesen elkészül

Beszerezhető csekély havi részletfizetésre is, áremelés nélkül

Az eddig megjelent 9 sorozat, illetve 90 kötet összesen 1787¼ nyomtatott ivet tesz ki a következő tartalommal:

1. Erdély aranykora.
2/3. Törökvilág Magyarországon I/II.
4/5. Egy magyar nábob I/II.
6. Kárpáthy Zoltán.
7. A janicsárok végnapjai. — Fehér rózsa.
8. Hétköznapok.
9. A régi jó táblabirák.
10. Csataképek a magyar szabadságharczból.
11/13 Dekameron I/III.
14. Árnyképek.
15. Szegény gazdagok.
16. Népvilág.
17. Politikai divatok.
18. Szomoru napok.
19. Véres könyv.
20. Délvirágok. — Oczeánia.
21. Hangok a vihar után.
22. Vadon virágai.
23. Erdélyi képek.
24. Uj földesur.
25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak.
26/27. Egy az Isten. I./II.
28. Mire megvénülünk.
29/30. A kőszivü ember fiai I/II.
31. Az elátkozott család.
32/33. Névtelen vár. I/II.
34. Felfordult világ. — Észak honából. — A debreczeni lunatikus
35. Szélcsend alatt. — Az életből ellesve.
36. A magyar elődökből. Egy asszonyi hajszál.
37. Novellák.
38/40. Szinmüvek. I/III.
41. Szerelem bolondjai.
42. Fekete gyémántok.
43/44. Eppour si muove. És mégis mozog a föld. I/II.
45—46. Az arany ember. I/II.
47/48. Enyém, tied, övé. I/II.
49. Virradóra.
50. Föld felett és viz alatt.
51. Rab Ráby.
52/53. A jövő század regénye. I/II.
54/55. Az élet komédiásai. I/II.
56. A Damokosok.
57. Szép Mikhál.
58. Targallyak.
59. Egész az északi pólusig. Ki a szivét a homlokán hordja.
60. Bálványos vár.
61. Megtörtént regék.
62/63. A kik kétszer halnak meg. I/II.
64. Görögtüz.
65. Egy hirhedett kalandor.
66. Szabadság a hó alatt.
67/68. Szeretve mind a vérpadig I/II.
69. Még egy csokrot.
70. Egy játékos, a ki nyer.
71/72. A lőcsei fehér asszony I/II.
73. A három márványfej.
74/75. A kiskirályok. I/II.
76. A tengerszemű hölgy.
77/78. A lélekidomár I/II.
79. A gazdag szegények.
80. Rákóczy fia.
81/82. Fráter György I/II.
83. Páter Péter. — Asszonyt kisér.
84. A czigánybáró. — Minden poklokon keresztül.
85. Nincsen ördög. — A Magláy-család. — A ki holta után áll boszut
86 A fekete vér. — Lenczi fráter.
87. A két Trenk, Trenk Frigyes.
88. Sárga rózsa. — A Krao. — A háromkirályok csillaga.
89. Magneta. — Tégy jót.
90. De kár megvénülni.

A munkát megrendelni kivánó tisztelt olvasóink sziveskedjenek az alábbi rendelőlapot levágni és kitöltve lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapesten előfizetési felhivást bocsát ki a

JÓKAI MÓR ÖSSZES MÜVEI NEMZETI KIADÁSA

czimü müre, mely 100 kötetben, 2000 iven, erős papiron, szép nyomással, nyolczadrét alakban, kötetenként átlag 20 ivvel rendkivüli diszes vászonkötésben jelenik meg.

Előfizetési feltételek: Jókai Mór összes müveinek nemzeti kiadásából eddig 90 kötet jelent meg.

Az egész mű ára diszes vászonkötésben 250 frt.

2	forintos	havi	részletfizetés	mellett	szállittatik	az	első	10	kötet	7	forintos	havi	részletfizetés	mellett	szállittatik	az	első	60	kötet
3	„	„	„	„	„	„	„	20	„	8	„	„	„	„	„	„	„	70	„
4	„	„	„	„	„	„	„	30	„	9	„	„	„	„	„	„	„	80	„
5	„	„	„	„	„	„	„	40	„	10	„	„	„	„	„	„	„	100	„
6	„	„	„	„	„	„	„	50	„										

A további kötetek a teljesitett részletfizetések arányához képest, illetve 10—10 részlet befizetése után egy ujabb 10 kötetből álló sorozat.

A részletek a szállitástól kezdődőleg minden hó 1-én a **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság** pénztárnál **Budapesten** fizetendők mindaddig, mig a mű teljes vételára kiegyenlitve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt és le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll a portóköltség hozzászámitása mellett postai megbizással beszedni. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékessé válik. A gyüjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és azok alapján megrendelem a fentnevezett munkát 250 frtnyi vételárért, a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett, fizetendő havi _____ frtos részletekben a rendelés keltétől kezdődőleg, Budapesten. a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságnál és kérem az első _____ kötet megküldését.

Lakhely és kelet: _____

Név és állás: _____

Tessék olvashatóan aláirni.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal: VIII. kerület, József-körut 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Ha a hirdető czimét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére irni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámithatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvétetnek kiadóhivatalunkon kivül (VIII. ker., József-körut 65.) a következő üzletekben:

I. ker., Tárnok-utcza 22. özv. Balásovits Györgyné nagytőzsde.
II. „ Fő-utcza 7. sz. alatt Eisenbach Vilmos, fűszerkereskedése.
IV. „ Kecskeméti-utcza 14. sz. Szántó Mór, dohánytőzsde
IV. „ Harisch-bazár Dévai Józsefné, dohánytőzsde
IV. „ Belőfi-tér 3. szám Nemetsek A. J. dohánytőzsde és ujságárusda.
V. „ Nagykorona-utcza 20. sz. Löwinger Gyula, fűszerkereskedése.
V. „ Dorottya-utcza 13. sz. Weil Vilmos, dohánytőzsde
V. „ Váczi-körut 6. szám Merenz Janka, dohánytőzsde
V. „ Lipót-körut 22. szám Wellák Zsigmond, dohánytőzsde
VI. „ Teréz-körut 54. szám Breuer testvérek, dohánytőzsde,
VI. „ Andrássy-ut 48. szám Kohenczy Ilona, dohánytőzsde,
VII. „ Erzsébet-körut 50. szám Heisler Rózsa, dohánytőzsde.
VII. „ Erzsébet-körut 7. szám Freud J. dohánytőzsde.
VIII. ker., a Nemzeti szinház bérk. Sopronyi V. dohánytőzsde,

a ugyane helyeken mindennemü felvilágositások készségesen megadatnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltetnek.

LEVELEZÉS.

Mely uriasszony volna hajlandó egy csinos és fess fiatal emberrel, ki jelenleg pénzzavarban van, 50 forintot kölcsön adni? Ajánlatok „Jupiter" jelige alatt a kiadóba kéretnek. 5672—1

Fanny. Valami ugy fáj, mintha elveszteném! Nincs nappalom, nincs éjjelem, remegek magáért, mintha sejtenék valamit. Szeressen! vagy mondja meg nyiltan, ha már el dobott engem. De nem! Hinni akarom, hogy szeret. Ezerszer csókolja imádó Czicczája. 1819—1

Édes kis mama. Nagyon sajnálja, hogy a hirednek nyoma veszett: nagyon szeret. Türelmetlenül várja a napsugarat az öreg. 1827—1

Szeretem azon hölgyet, kinek „ezt" megsugtam. Kérem adjon életjelt magáról hü Garde de Monsieurje. 5678—1

Intelligens, müvelt fiatal ember hasonló fiatal leány ismeretségét keresi. Levelek „Nyári szórakozás" czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 5630—1

Déva. Jól vagyunk az uj lakásban. H. B.-vel beszéltem, semmi bizonyos. 1821—1

Szőke Angyal. Tegnapi kérésünkre a feleletet még most is epedve várja B. és K. 5690—1

Jlla. Nem viselkedik a helyzethez mérten. Intem, hogy ez ártalmára lehet. L.-ékhez felmehet. Rev. 5686—1

Egyetlenem. A vágy, téged látni, napról-napra jobban gyötör, vajjon mikor látom viszont az én drága egyetlenemet? 5688—1

„Nyári szórakozás" jelige alatt levél ment a kiadóhivatalba. 5576—1

Fess kadetnak levele van a Szőke Erzsikétől. 1828—1

HÁZASSÁG.

Jóós vagyonos urhoz nőül menne előkelő családbeli csinos 20 éves izr. leány, ki 3000 frt hozománnyal rendelkezik. Anonym levelek nem vétetnek figyelembe. Levelek pr. „Komoly" jeligére kéretnek Mohel, Bácsmegye poste restante. 1823—2

Hölgyeim. Fővárosi nyugdijképes államhivatalnok vagyok, évi jövedelmem 1400 frt, minden ismeretség hiján ez uton szeretnék megismerkedni egy előkelő családbeli izr. 20—22 éves csinos leánnyal, kinek 5—6000 frt hozománya van. Levelek „Dezső 27" czimen ezen laphoz küldendők. 5632—2

Melyik hölgy volna hajlandó nőül menni egy vidéki kereskedőhöz, kinek egy kis háza és egy virágzó üzlete van. Hozomány nem feltétel. Levelek „Nem hozományt kereső" czimen a kiadóhivatalhoz czimzendők. 5684—2

Egy fővárosi czukrász, kinek kitünő üzlete van jó házból való csinos leánynyal szeretne házasság czéljából megismerkedni. Hozományra nem reflektál. Komoly és teljes névvel ellátott leveleket a kiadóhivatalba kér „Csinos czukrász" jelige alatt. 5608—2

Házasság közvetitők, fővárosi uri körökben jártas, sürgősen kerestetik. Ajánlkozhatni levélben „Házasság közvetitő" jelige alatt. 5642—2

ÁLLÁST KERES.

Kitünő gép- és gyorsiró, ki jelenleg is e szakmában működik, sürgősen állást keres. Czim a kiadóban. 5618—3

Kertész, ki a kertészet minden ágában jártas, állást keres. Szives megkeresést „Szakember" jelige alatt e laphoz kér. 5682—3

Fiatal kisasszony, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot most végezte kitünő eredménynyel, szerény fizetés mellett elfogad irodai állást. Levélbeli szives megkeresést „Ügyes" czim alatt a kiadóhivatalba kér. 5646—3

Korrepetitornak ajánlkozik négy polgári osztályt végzett fiu, ki alapos oktatást képes adni. Levélbeli megkeresést „Szerény igényü". czimen kér a kiadóba. 5552—3

Okleveles óvónő ajánlkozik családhoz gyermekek mellé, hosszu évek gyakorlatával bir, gyönyörü kézimunkát végez s varrni is tud; beszél magyarul s keveset németül. Czim a kiadóhivatalban. 1803—3

Hivatalnoknő szép irással, az irodai teendőkben jártas, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 5640—3

ÁLLÁST KAPHAT.

Korrepetitor a gimnáziumi tárgyakra és hegedűtanitásra kerestetik aug. 15-én való belépésre. Ajánlkozhatni levélben „Korrepetitor" czimen. Franczia-tudék előnyben részesülnek. 5664—4

Segéd ki a kirakat rendezésben is jártas, jó eladó azonnali belépésre, esetleg aug. 15-ikére kerestetik. Czim a kiadóban. 5648—4

Kerestetik falura 30—35 éves magányos nő házvezetőnőnek. A magyar, német és tót nyelv szükséges. A fizetési igények megemlitésével ellátott ajánlatokat „Felvidékre" czimen a kiadóhivatal továbbit. 5670—4

OKTATÁS.

Zenetanitónő mérsékelt áron ad alapos oktatást zongorából. Megkereséseket „Zongoratanitónő" jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 5660—5

Nevelő, izr. vallásu, ajánlkozik szerény feltételek mellett a jövő tanévre. Levélbeli megkereséseket a kiadóba kér „Nevelő" jelige alatt. 5858—5

Kettős könyvvitelt óhajtanám a legrövidebb idő alatt elsajátitani. Ajánlatot „Merkur" jeligére kérem e lap kiadóhivatalába. 5676—5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Egy kis háztelek a körut közelében eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1815—7

Megbizható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat- és telket (Ujpest környékén), jutányosan közvetit. Az érdeklődök forduljanak hozzá egész bizalommal. Czim a kiadóhivatalban. 5268—7

Egy kétszáz holdas jó termőföld szabadkézből eladó, Ügynökök kizárva. Levelet „Ceres" jeligére e lap kiadóhivatalához. 5674—7

Rákos-Palotán a Széchényi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 2000 négyszögöl nagyságu telek jutányos árban eladó. 5256—7

A Lágymányoson, valamint Angyalföldön Szent László-uton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402—7

Ujpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóban. 5020—7

ELADÁS.

Kerékpár, Naumann-féle, keveset használt, sürgősen 80 frtért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1825—8

Ingaóra, pontosan járó, 10 frtért, valamint egy 2 ajtós szekrény is 12 frtért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5542—8

Czimbalom, pedálos, gyönyörü hanggal (Horváth-féle), szép kiállitásu, kitünő átjátszott, 60 frtért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5544—8

VÉTEL.

Zongora, jó szerkezetü, két oktávos, mielőbbi megvételre kerestetik. Eladni szándékozók irjanak e laphoz „Zongora" czimen. 5638—9

Jó bicziklit keresek megvételre. Ajánlatot „Tura gép" jelige alatt kérek a kiadóhivatalba 5636—9

Veszek keveset használt kerékpárokat. A gyártmány, és az ár megemlitésével ellátott ajánlatot ezen laphoz kérek „Kerékpártőzsde" czimen. 5668—9

Előszobafal tükörrel teljesen jókarban, vételre kerestetik. Levélbeli ajánlat „H. J." jel alatt e laphoz czimzendő. 5666—9

Byczikli használt, de jókarban levő, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Byczikli" jelige alatt ezen laphoz kéretnek. 5574—9

KIADÓ SZOBÁK.

Igen szépen butorozott kétablakos tiszta udvari szoba azonnal kiadó. Czim a kiadóban. 5580—10

Nagyon elegánsan butorozott utczai szoba a József-köruton, fürdőszoba használattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5392—10

Egy elegánsan butorozott udvari szoba a Szentkirályi-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5652—10

Egy csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használattal és esetleg teljes ellátással kiadó. Czim a kiadóhivatalban, 5650—10

LAKÁS KERESTETIK.

A Csengery-, Izabella- és Vörösmarty-utczában, a Király-utcza tájékán 2 szobás utczai lakás minden hozzátartozóval kerestetik. Levélbeli ajánlat „Tiszta lakó" czimen a kiadóhivatalba intézendők. 5506—11

Lakást keresek a VI. kerületben, mely álljon 2 utczai szobából, előszoba, fürdőszoba, stbiből. Az ár megemlitésével ellátott ajánlatot a kiadóba kérek „Terézváros" czimen. 5512—11

SZOBA KERESTETIK.

Az Üllői-ut és Ferencz-körut környékén keresek egy elegáns utczai szobát, esetleg teljes ellátással. Csakis előkelő családnál. Szives megkereséseket a kiadóhivatal közvetit „Állandó" jelige alatt. 5606—12

Magányos nőnél keres egy franczia kisasszony egy tiszta butorozott szobát teljes ellátással. Az ár meghatározásával ellátott ajánlat „Franczia lakótárs" czimen a kiadóba kéretnek. 5548—12

KIADÓ LAKÁSOK.

A vigszinház tőszomszédságában ujonan épült palotában néhány lakás, valamennyi légszesz- és villamvilágitással legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házbér igen mérsékelt. Czim a kiadóban. 5388—13

A Garai-utczában 2 utczai szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkivül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5236—13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Irodának, *műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak* alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17

Nagy bolthelyiség a József-körut legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemetefü-czukorkát. 1537—18

A legelegánsabb utczai ruhákat olcsó árban készit egy elsőrangu varrónő. Czim a kiadóhivatalban. 5428—18

Teljes ellátást nyerhetnek intelligens fiatal emberek vagy tanulók egész éven át szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 5448—18

Igen ügyes nőiruha- varrónő ajánlkozik házakhoz napi 1 frt 50 krért. Czim a kiadóhivatalban. 5508—18

Egy ügyes női szabónő elvállal elegáns ruhákat szerény díjazás mellett. Czim a kiadóban. 5622—18

Nyomatott az ORSZÁGOS HIRLAP körforgógépén Budapest, VIII., József-körut 65. szám.